ꝙ duo iurant.sic et.j.vt nul.iudi.§.si vero crimen.ꝛ.C.de asser.tol.l.j.§.omnes.et.ff.qui satisda.cogã.l.de die.§.fina.et facit ad.§.j.de sanc.episco.§.nulli.ꝛ.s.de nup.§.qui vero.in fi.§.

a ¶Profiteatur.s.ꝙ vsqꝫ ad finem litis permaneat.Accur.

b ¶Denarũ.i.decẽ ꝛ decem.vt.ff.de lega.j.l.si quis testamẽto.§.titio.

c ¶Detẽtus est.i.citatus re et verbo.

d ¶Ex ꝯsensu.id est arbitrio ſm quoſdã.nam ibi non pſtaſ pdicta cautio ſm eos.Sed cõtra.ff.de arbi.l.j.dic ergo ibi vt remittaſ partiũ ꝯsensu.nã cõsensu partium de iure interdũ relaxaſ:vt argu.ff.de fer.l.j.j.rñ.

e ¶Cõstitutionibus.q.d.sine huius constitutiõis auxilio ex quo partibus placet.

f ¶Oẽm.sup.ad oẽm ꝛc.

g ¶Legez.vt.C.vt nemo inui.agere vel accu.

h ¶Quãobrem.nũc incipit.et primo quando lis iã ꝯtestata est.postea qñ non est ꝯtestata:vt.j.co.§.si vero.in fine.

i ¶Exercere.Not.ꝙ q semel voluit ꝓsequi cogiſ.vt.C.ad vell.l.fi.in fi.ꝛ.ff.man.si mandauero.§.fi.

k ¶Iudicium.al's negocium.

l ¶Noceſ.vt veniat ad causam:vt.C.qui accusa.non pos.l.iij.

m ¶Cautione.id est dilatione:sic dicta qꝛ ad cautelam detur vt possit ad peremptoriũ ꝑuenire:ꝛ sic ad sniam:vt.ff.õ iudi.l.ad perẽptoriũ.ꝛ qõ dicit.xxx.dierũ:dic ꝙ olim erãt.x.vt.ff.eo.l.p interualla.ꝛ.C.de iudi.l.ꝓperandũ.§.j.Sed ille corrigunſ p istã aut.istud etiã idem spatiũ credim⁹ augeri in reo.nam non debet ꝛc.vt.ff.de reg.iur.l.nõ debet.ꝛ de fer.l.fi.ſm Joã.Sed dico grauari actorẽ vt diffinitiua contra eũ feraſ ꝛ ante lit.cõtest.vt.j.e.§.si vo.ꝛ non di co i reo absente añ lit.cõtesta.sed si agaſ realiter i poss.rei petite mittetur actor:vt.C.de ꝓscriptio.xxx.an.si quis.si ꝓsonaliter:pro mensura debiti:vt.s.de exhibẽ.§.si vero etiã.multa enim cõceduntur reo que actori nõ cõceduntur.vt.C.de tẽp.in integ.resti.l.petẽde.ꝛ.ff.de fer.l.fi.sed omne qõ lz actori ꝛc.vt dictum est.ꝛ est rõ:qꝛ durius dz astringi actor qui ꝓuocat inuitum.vt.s.ꝓxi.iniuste em ꝛc.Sed videſ etiã ꝙ contra reum feratur diffinitiua snia ante lit.cõtest.vt.s.vt oẽs obe.iudi.§.si vo.colla.v.Sed dic ibi qñ ꝯtest.lit.cõtra dñm cũ alius ei rñderi vel nõ ferſ diffinitiua sed de rebus absentis satisfit.Itẽ no.cõsuetudinariũ esse tres dari poti⁹ ꝙ̃ plures vel pauciores siue maioris tẽporis siue minoris in iure inueniatur:vt.j.vt spon.lar.§.ad hoc.colla.ix.ꝛ.C.quomodo ꝛ qñ iudex.l.cõsentaneũ.ꝛ.j.vt cũ de appel.cog.§.sed hoc ꝓsenti.Sed q̃ro an hoc casu iudex possit hoc spatiũ minuere?Videſ ꝙ nõ:vt.ff.eo.per interualla.cum sit dilatio legalis:aliud aũt sit in iudiciali:vt.C.de dila.l.j.

Proseq cogiſ qui semel voluit.

Facit ad hũc ter.gl.j.in ca.cum dilecti.post med.ibi:itẽ satisdatio.extra de arbi.vbi dr ꝙ coram arbitro nõ pstaſ satisdatio:sz suffic pene pmissio.

Facit ad hũc.§.c.preterea.cũ gl.j.extra õ dila.ꝛ.eꝛ.h.§.sumit autẽ.q̃ est sup.l.ꝯsentaneũ.C.quo ꝛ qñ iu.ꝛ incipit.qui semel.

dicta sunt ꝓfiteaſ[a]. ¶Si vo non hec oia q̃ ꝓdiximus ſm ante latũ modũ ꝓcesserint:nullaten⁹ pulsatum rñsum facere executori cõcedim⁹.nã si citra memoratã dispositionẽ aut aliqs iudicũ/aut officiũ ei⁹/vel qlibet executor aliquẽ ꝯuenire ꝓsumpserit:iudex qdẽ et officiũ eius denarũ[b] librarũ auri penã sustinebit.ipse aũt executor negocij ꝛ ꝯfiscationẽ sue substantie patieſ/et exilio qnquẽnali dãnabiſ:penã videlz ex hac lege cõpetẽte periculo viri magnifici ꝓ tp̃e comitis oriẽtis rerũ ꝓuataꝝ exigẽda:ꝛ nr̃i fisci iurib⁹ iferẽda. ¶Omne aũt dispẽdiũ qõ pulsat⁹ ex hac ꝯuentione ꝓter tenorẽ nostre legis factuz perpessus fuerit ex petitoris substãtia pulsato resarcieſ/periculo iudicis cuius ab executore detentus est[c] necnon ꝛ officij qõ eius iussionib⁹ obsecundat:vt vndiqꝫ nr̃o imperio supna maiestate ac diuinitate crediti ꝓ sua indẽnitate letentur. Causas vo[†] que ex ꝯsensu[d] vtriusqꝫ partis in iudicio mouentur ꝛ a pena huius cõstitutionis liberas esse decernimus:ꝛ sicut alijs nr̃is cõtineſ ꝯstitutionibus[e] terminari.

¶Actor qui actionem in iudicio propositam post litem contest.prosequi differt trib⁹ iudiciarijs edictis citatur.post q̃ si adhuc venire recusat:iudex post annum sibi adhuc indultum sententiã profert.Bartolus.

¶Omnem[f] vero[†] causarũ finẽ volẽtes celeriter ꝑuenire:ꝛ illoꝝ malignitatib⁹ obuiamus/q tantũmodo proponũt actiones.nolunt aũt vsqꝫ ad finẽ exercere iudiciũ dicẽtes legem[g] esse q̃ decreuit neminẽ cõpelli actiones suas exercere nolentẽ.ꝛ hanc igiſ prauitatẽ extinguere festinantes:iubem⁹ memorate legis auxilio nõ cos vti qui ꝯ aliquẽ suas propofuerint actiones:siue p iudiciariã ꝯuentionẽ/siue per ꝓces principi oblatas et iudici insinuatas:et p cũ ad scientiam aduersarij deductos:vel sub legitimi iudicis ceptas examine.Iniuste enim agere recusat qui parat⁹ aduersariũ suũ ad iudiciũ vocauit:cũ h̃ excusatio pulsato magis q̃ꝫ actori cõueniat.Quãobrẽ[h] sancim⁹ actorẽ ceptũ negociũ vsqꝫ ad finez litis exercere[i]. ¶Si vo cãm ꝓsequi distulerit:dam⁹ pulsato licẽtiã iudicẽ apud quẽ lis cepta est postulãdi:ꝛ vt ab codẽ iudice actor ad iudiciũ[k] aut p se aut p legitimũ ꝓcuratorẽ venire moneaſ:ꝛ si h̃ minime fecerit ꝓpositis trib⁹ voceſ[l] edictis/vnaqꝫ cautione[m] nõ minus q̃ꝫ.xxx.[†] dierũ spatio ꝯcludẽda.Jubem⁹ eñi ordinarios iudices nõ solũ ꝓconũ[n] vocib⁹ sz etiã edictis ꝓpositis quãcũqꝫ litigatorũ partẽ absentẽ in iudiciũ vocare.vocẽ eñi ꝓconũ pauci pñt q ꝓsentes inueniunſ audire:edicta vo p multos dies sic posita possũt pene oẽs agnoscere.alijs aũt[o] oibus iudicib⁹ qui p impialẽ iussionẽ causas examinant ex ꝓsenti lege pmittimus partes que in iudicio nõ pmanẽt ꝓpositis edictis[p] vocare ne cause ifinite pmancãt. ¶Si vo apud iudicẽ initium[q] lis nõ accepit:sed tm̃ ꝯuentionali libello[r] quicũqꝫ pulsatus[s] est aut ꝓcib⁹ nr̃e oblatis clemẽtie iussio nr̃a sup hoc ꝓlata siue scriptis siue p mãdata[t] iudici fuerit intimata:ꝛ ea aduersario p euz cognita etiã sic licebit pulsato ire ad cõpetentẽ[v] iudicẽ/ꝛ p eũ suũ aduersariũ sibi mõ vocare:vt si qdẽ sui ꝓsentiã actor fecerit:cã ſm legũ ordinẽ examinata finẽ legitimũ sortiatur[x]. ¶Si vo ꝓpositis edictis vocatus ad iudiciũ venire ꝛ suas intẽtiones aut p se aut p legitimũ (sicut dictũ est)procuratorẽ proponere noluerit : tunc et aliud[y] vnius[z] anni spatiũ ei ꝯcedimus: intra qõ nisi suaz intẽtionẽ fuerit ꝓsecutus[a] damus licẽtiã iudici et absente aduersario partis pmanentis[b] allegationes ſm nr̃as leges examinare:ꝛ veritate[b] subtilius reqsita legitimã ꝓferre[c] sententiã.Si vo intra ꝓdictuz anni spatiũ venerit ꝛ suas intẽtiones exercere voluerit:iubem⁹ iudicẽ modis oibus expensas vel sumptus quos ꝓpter litẽ pulsatus pmanẽs in iudicio sustinuerit ante

Uel dic posse minui.vt.ff.de iudicijs.l.nõnunqꝫ.Accur.

n ¶Preconũ.hodie per tres nũtios ad domũ missos nec clamat ꝓco per plateas quia ꝛc.olim enim per edicta in albo posita vt h̃ contineſ ſm Jo.Sed quaſr cũ semel esset scriptũ in albo iterũ scribebaſ.Rñ.forte elapsis triginta dieb⁹ delebaſ:ꝛ iterũ scribebaſ.Et no.ꝙ in hoc albo erant specialia edicta:vt de his citatiõib⁹.q̃dã generalia:vt ea q̃ dicunſ pretoꝝ edicta:vt.ff.de iurisdi.om.iud.l.si qs id.in prin.Accur.

o ¶Alijs autẽ permittimus.No.delegato principis licere citare p edicta.ꝛ sic est ꝯ.s.de exhib.§.si vo qdã.ibi:nihil facere valẽte.Sol.h̃ corrigit in his delegatis.Alij dicũt ꝙ hec ſm illã distinguiſ:vt hic lite contestata nõ ante liceat.Accur.

p ¶Edictis.in albo.

q ¶Initiũ.Not.initiũ litis fieri p cõtesta.sic.C.de pl⁹ pe.l.j.ꝛ.C.de iudi.aptissimi.ꝛ.C.vbi de cri.agi opoꝛ.l.j.ꝛ faciunt ad ea que dixi.ff.de iurisdi.om.iudi.ꝛ quia.in fi.l.

r ¶Libello.Hic derogat l.C.de edẽ.edita.quia necesse hꝫ persistere in veteri:vt hic.nec põt mutare libellũ ſm Azo.etiaz añ lit.ꝯtest.sz p illã dicebat vsqꝫ ad lit.cõtest.Accur.

s ¶Pulsatus.coram ordinario.

t ¶Per mandata.scꝫ sine scriptis vt per nũtium.

v ¶Cõpetentẽ.i.eũ q delegauit qñ est delegat⁹ a simplici ordiario vel ad iudicem cause.Azo.

x ¶Sortiaſ.per diffinitiuam qñ ambe sunt ꝓsentes si est lis contesta.al's fiet:vt dixi.s.e.§.ꝓxi.vt distiguas reus vel actor sit absens.Accur.

y ¶Aliud.sic crucifix⁹ est christus ꝛ alij ꝛc.sic.s.vt defun.seu fu.in prin.col.v.nec enim hic aliud sibi spatium precesserat.

z ¶Unius.ꝓpter triplex spatium.xxx.dierum qõ est ei datũ inter edictum ꝛ edictum.

a ¶Permanẽtis.in presenti.

b ¶Et veritate.vt si habeat actor bonã causam nihilominus vincat redditis reo expẽsis:vt.C.õ iudi.sancim⁹.ꝛ.l.ꝓperãdum.§.finautẽ ex gestis.ꝛ.s.de iudi.§.oportet.

c ¶Proferre.qñ lis iam est ꝯtesta.ꝛ cognitũ de cã p ꝓbatiões rei.alioquin ab obſuatiõe iudicij tm̃ absolueret reũ ſm q̃sdã.Tu aũt breuiter mirabilia hec no.quia introducunſ hic testes ante lit.cõtest.si reus vult in se onus ꝓbationis suscipere.sic.ff.de ꝓba.l.circa.Scdm qꝛ ferſ diffinitiua snia ante lit.cõtest.sic eñ dicit ꝛ veritate subti.ꝛc.et hoc ſm.M.et Jo.Bul.ꝯ.ꝛ dicebat legitimã sniam de missione in pos.et hic qñ reus probat vt dictũ est.al's ab obseruatione iudicij tm̃ absoluitur reus.vt C.de iudi.properandũ.§.j.Itẽ tertiũ nouũ not.ꝙ ampliaſ numerus dierũ cũ olim.x.hodie.xxx.sint.vt dixi.s.§.ꝓxi.Itẽ quartũ:qꝛ añ triẽniũ finiſ instãtia:lz al's reglariter triẽnio duret ciuilis:vt dices.j.ꝓxi.

Quintum no.

†Facit ad hũc ter.gl.ij.post prin.c.j.extra de dila.

*Cõcor.c.relatũ.cum glo.j.extra de of.dele.

Sentẽtia diffinitiua aliquã do añ litis ꝯtes.ferſ.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Quintū not.ꝙ ɔ̃hiƀ her/ modiciū etiaꝫ actoꝛe ab/ ſente vt poſſit diffiniti/ ua dari.et ħ idē erat ꝑ.l. l.ꝑperādū.§.finautē reꝰ. ſecus videƀ iure veteri:vt ff.de iudi.l.ꝛ poſt edictū. ꝛ eſt arg.ꝑ hoc.ff.de reg. iur.l.non dꝫ.Item ſextū no.q2 cadit qs ab actiōe ſua ꝑpter ꝑcraſtinatio/ nes ſuas:ꝛ deluſiōes hu iuſmodi:vt.j.ꝓxi.

a ¶ Actoꝛem.ſic.C.de iu/ di.l.ſancimꝰ.et.ſ̃.de his qui ingre.ad ap.§.q2 igi tur.ibi expenſis modis omnibus ꝛc̃.col.v.

b ¶ Pꝛedictas.i.iterū de nouo faciēdas.ꝛ ſic ſi bñ cōpates habes biēniū.ꝛ ſex mēſes ſm Ioan.Uel dic ꝙ loquiƀ de ꝑdictis: ꝛ ſic habes annū tantū ꝛ tres mēſes.qcquid tñ di cas derogaƀ.l.pꝛoperan dum.q̃ ſtatuit triēnium. nā vel infra biēniū.et.vj. menſes.vel infra annū.ꝛ iij.menſes finiƀ hoc iudi ciū.ſic ꝛ al's finiƀ per an/ num.vt.ſ̃.de here.et fal. §.illud.col.j.ſm Azo.

c ¶ Actione.nūquid ipſo iure:rñderi pōt ꝛ allega ri.qḋ diximꝰ.ſ̃.de inceſt. nup.§.j.Et no.ħ argu.ɔ̃ variantes.ſic.ff.de ꝑcu. l.iꝛ cauſe.in ꝑn.Sed ar. ɔ̃.ff.de col.bo.l.nōnūꝙ.

d ¶ Deterioꝛ.Nota dete rioꝛē eē ɔditionē pluries delinquentis.ſic et.C.de ſer.fu.quicūꝙ.ꝛ.ff.de re mi.l.iij.§.ſi plures.et.ff. de pe.l.ſi quis aliquid.

e ¶ Legis autem.vt.C.vt nemo iuitꝰ agere vel ac.

f ¶ Pꝛiuilegia.id eſt pꝛi/ uilegijs.

g ¶ Ut neq̃ miles neq̃ fe deratus ꝛc̃.

h [C]um dñi.vtili tates.al's ne/ ceſſitates.

i ¶ Quibꝰ.ſci/ licet militibus.

k ¶ Militant.C.locati.l. vltima.

l ¶ Rebus.ſcꝫ vt inconti nenti barbaroꝝ refreneƀ audacia: et publice res augeantur:vt.ſ̃.dixit.

m ¶ Eis.ſ.pꝛiuatis.Acc.

n ¶ Impletes.ſ.milites.

o ¶ Triginta dierū.Ar. ɔ̃.ſ̃.vt facte no.ɔſtitu.§. vt aūt.col.v.Sol.vt ibi.

p ¶ Obſeruauerint.id eſt obedierint.

q ¶ Optiones.ſiꝉe.j.vt li/ ceat ma.ꝛ aui.§.qḋ autē ſimile.C.de iur.fiſ.l.pen. ſimile.ff.de bo.dā.diuuſ. §.cū quis.Accur.

r ¶ Reuertantur.i.reuer ti faciant.

¶ Ut diuine iuſſiōes ꝛc̃.

s [N]oſtre.Cōrigē dū.ſic.j.vt fra. ſi.coll.ig.in ꝑn. arg.cōtra.s.g.

† Cōcoꝛ.c. cū gloſ.ſi. poſt me.ex tra de renū.

omnia exigere actoꝛem[a] /ꝛ pulſato dare:ꝛ ſic actoꝛem permanere donec cauſa finem ſm leges accipiat.nā ſi tantūmodo venerit et expēſis ſiue ſumptibus datis ſolum annale tempus interrumpere voluerit/ꝛ iterum a iudicio recedens vſq̃ ad exitum cauſe non permanſerit:iubemus eum poſt pꝛedictas[b] edictoꝛum et annalis ſpatij obſeruationes ab omni cadere actione[c] quam ſibi competere contra pulſatum exiſtimabat. deterioꝛ[d] nāq̃† dolus eius agnoſcitur qui interruptam iterū litē deſeruit q̃ꝫ qui ſemel acceptā dereliquit.¶ Legis[e] autem pꝛiuilegia[f] que nolētibus nō īponit neceſſitatē pꝛopꝛias actiōes mouere illis tantūmodo vti cōcedimꝰ qui nullam ſm pꝛedictos modos aduerſario mouerint queſtionē. Hec autem omnia obtinere decernimus in cauſis que necdum vel iudiciali ſententia/vel amicabili conuentione/vel alia iuri cognita deciſiōe finite ſunt theodote parens chariſſime atq̃ amantiſſime.Illuſtris itaq̃ ꝛ magnifica authoꝛitas tua pꝛeſentem noſtri numinis legē in perpetuo valituram/edictis in hac regia vꝛbe pꝛopoſitis et ꝑceptionibꝰ in vniuerſis pꝛouincijs ſub tua cōſtitutis iuriſditiōe directis faciat manifeſtam:vt omnes ea que ꝑ vtilitate eoꝛum ſancimus a ſe cuſtodienda cognoſcant.Datum.iiij. Idus Septembꝛis.Ca.imperatoꝛ dominus Iuſti.

¶ Ut neq̃ miles neq̃[g] federatus obſeruet domui priuate/aut poſſeſſioni alicuius. Titu.ix.

¶ Nullus militem vel federatū in domo vel in pꝛopꝛia poſſeſſiōe retinere pꝛeſumat.cōtrafaciens ſua dignitate expellitur ꝛ eius bona publicātur.milites militia pꝛiuantur:et etiam iudices negligētes decem libꝛis auri puniuntur ꝛ exilio traduntur.Angelus.

Idem Auguſt.Theodoꝛo pꝛefecto pꝛetoꝛio.

[C]Um domini dei beniuolentia ad cuſtodiam noſtroꝝ ſubiectoꝛum militariū rerū incipit oꝛdinatio.his enī pꝛouidentia dei diſpoſitis barbaroꝛum quidem incontinentia refrenatur.reipubli.vires augētur.Et quoniam aliqui pꝛopꝛie ſalutis pꝛo nihilo facientes ratione:milites et federatos qui debēt ꝑ libertate reipub.cōtra inimicos certare/pꝛeſumunt ſubtrahere:ꝛ in ꝑuatas ſuas occupare vtilitates[h].ꝓuidimꝰ per pꝛeſentem legē noſtram oībus interdicere vt nullū decetero pꝛeſumant militem in quocūq̃ relatum numero:aut federatum ſubtrahere:ꝛ in ſua domo aut in pꝛopꝛias habere poſſeſſiones/ꝑ quibus[i] nos multos ſuſtinemus laboꝛes.exercētur enim ꝛ militāt[k] vt cōmunibus vtiles ſint rebus[l].¶ Sint igitur omnes ſciētes qui milites† aut federatos aliquos in ſuis habēt domibꝰ aut poſſeſſionibus:aut qualitercūq̃ obſeruantes ꝛ quoſdam eis[m] pꝛopꝛias implētes[n] vtilitates:ꝙ niſi intra triginta dierum[o] dilationē computandoꝝ ab inſinuatione per loca pꝛeſentis nr̃e diſpoſitiōis eos expulerint:ſubſtātie quidē habētium eos aut retinētium publicationi ſubiecte fiſco applicabunƀ: ipſi vero ꝛ dignitatibꝰ ꝛ militijs quas habēt expellentur.milites vero ꝛ federati qui eis poſt dilationem obſeruauerint[p] non ſolū militia ſpoliabūtur:ſed etiā vltima ſuſtinebunt ſupplicia/ſcientibus ꝛ vniuſcuiuſq̃ pꝛouincie iudicibus:quia ſi aliqui inueniantur in locis que ab his exactoꝛibus:aut coniūctoꝛibus:aut perſonis aliquibus:aut dominijs:aut poſſeſſionibus:aut quibuſlibet ꝑpꝛijs vtilitatibus permanentes:ꝛ non celeriter iſtos cōpꝛehenderint:ꝛ ſupplicijs ſubdiderint:ꝛ milites quideꝫ ad numeros ſuos tranſmittāt in quibus militant:federatos vero ad pꝛopꝛias optiones[q] ꝛ ipſi.x.libꝛarum auri penam exigentur:ꝛ inſuper exilio tradenƀ vtpote noſtras iuſſiones pꝛeſumentes negligere.¶ Nemo igitur neq̃ diuino quodam typo de hoc foꝛſan facto neq̃ pꝛeceptis iudicum vtatur:neq̃ aliquis noſtroꝛum iudicum huiuſmodi aliquos typos aut pꝛeceptiones iudicum ſuſcipiat:ſed cum omni celeritate militantes quideꝫ ad pꝛopꝛios numeros:federatos vero ad ſuas optiōes reuertantur[r] ꝛ pꝛo cōmunibus certent rebus.nullo enim modo decetero concedimus noſtros milites aut federatos in quibuſdam oīno priuatis vtilitatibus occupari. ¶ Que igitur placuerūt nobis et per pꝛeſentē manifeſta ſunt legem tua eminentia pꝛecognoſcens:in hac quideꝫ feliciſſima ciuitate edictis ſm moꝛem pꝛepoſitis:in pꝛouincijs pꝛeceptionibus deſtinatis oībus manifeſta ɔſtituere feſtinet.Datū idibus Apꝛilis.Ca.imperatoꝛ dñs Iuſtinia.pꝛefec.pꝛeto.a.an.xvj.Baſi.vicecon.

¶ Ut diuine iuſſiones ſubſcriptionem habeant glorioſiſſimi queſtoꝛis. Titulus.x.

¶ Nulla diuina iuſſio per aliquē iudicem recipiatur niſi ſit ſub velata ſubſcriptione queſtoꝛis denotantis inter quos ꝛ ad quem iudicē ꝛ per quam perſonam directa fuerit.contrafaciens pena.xx.libꝛaruꝫ auri mulctatur.hoc dicit Angelus.

Idem Augu.Theodoꝛo pꝛefec.pꝛeto.

[N]Oſtre ſerenitatis ſolicitudo remedijs inuigilat ſubiectoꝛum:nec ceſſamus inquirere ſi quid ſit in noſtra republica coꝛrigendum[s].ideo nāq̃† volūtarios laboꝛes appetimus vt quietē alijs pꝛeparemꝰ.Unde ad vniuerſoꝝ vtilitatē ꝑtinere perſpeximꝰ ſi ſacras etiā iuſſiones cum cōpetenti iubeamus cautela ꝑcedere:ne aliquibus liceat eas pꝛo ſua volūtate ꝑferri.Nam pꝛeſenti[t] lege decernimus nullam diuinaꝫ iuſſionem[v] neq̃ per viri magnifici queſtoꝛis adiutoꝛes:neq̃ per aliā cuiuſlibet militie aut dignitatis aut officij perſonam:cuicūq̃ iudici[x] cōfectā a quolibet ſuſcipi cognitoꝛe:cui magnifici viri queſtoꝛis[y] annotatio ſubiecta nō fuerit:qua

mo.natu.eff.ſui.§.tribꝰ. colla.vij.

t ¶ Nā pꝛeſenti.incipit cōſtitutio.Accur.

v ¶ Iuſſionē.id eſt pꝛiuilegium in quo aliqd iubet vel concedit in fauoꝛem.in commiſſionibus cauſarum foꝛte eſt aliud vt obſeruari in curijs vidꝫmus.Azo.

x ¶ Iudici.i.ad quēcūq̃ iudicem.Accur.

y ¶ Queſtoꝛis.Qui tribꝰ modis dicitƀ.vel a querēdo de quo non loquitur hic vt credo.vel qui legē dis ꝑncipalibꝰ libꝛis vacat de quo foꝛte hic loquitur.tertio qui ꝑeſt capitalibus cauſis ad ferendas vel legendas ſententias de quo foꝛte hic loquitur:vt.ff.de offic.qſto.l.j. §.fi.ꝛ.ff.de oꝛigi.iur.l.ij. §.deinde cū erariū.et.§. q2 diximus.Accur.

† Cōcoꝛ.cū ħ tex.xxiij. q.j.per totā illā q̄ōnem. ꝛ marie i.c. militare.

† Cōcoꝛ.ſuper ħ.gl̃a li.in.c.bone meōꝛie.extra ḋ poſtu. pla.et in gl. j.in pe.decre.circa fi. ꝛ dicit ipe ratoꝛ.i.c.ec cleſia vr̃a i gloſ.ſup ħ. vigilijs.extra de elec. ꝛ in.c.cū in ſtātia.in gl. j.extra ḋ cēſibus.

a ¶ Cõtineatur.ex hoc.§.
ſumit qđ eſt.C.de diuer.
reſcrip.l.fi.§.fi.
b ¶ Quibus iubemus.ſcʒ
iudicibus.
¶ In medio litis ⁊c̃.
c Omnia. Diſpo
nentes. ſcilicet
nos per dictas
iuſſiones.
d ¶ Pragmaticũ typũ.i.
chartulã qua ſcribebant
quid faciendũ ſit.Acc.
e ¶ Preſcriptionem. al's
deſcriptionem. Accur.
f ¶ Diſpoſitionem. quia
nos volumꝰ qđ nr̃e leges
volũt. vt.ſ̄.đ indi.§.oẽs
aũt.ſic.ff.ad turp.l.j.§.j.
ibi:pene vero ꝑ ſe ⁊c̃. Et
ſic no.ꝙ nõ licet ſuppli-
care lite pẽdente:vt hic.
et.C.vt lit.pẽden.l.j.⁊.ij.
et facit.C.ſi cõtra ius vel
vtj.pu.l.fi.Accur.

Lite pẽdẽ te ſuppli-care nõ li cet.

g ¶ Negocium.ſcilʒ rela-
tum.Accur.
h ¶ Aliqua.ſcʒ nobis im
peratoribus.
i ¶ Apud iudicem.ita ne
ꝗ iudicãda ab alijs alio
rum doctrina.Azo.
k ¶ Judicium.i.ſentẽtia.
l ¶ Dictum.i.inchoatuʒ
aut antiquatum.
m ¶ A nullo valeat.vt.ff.
qui.ap.nõ licet.l.j.j.rñ.⁊
ff.de mino.l.minoꝝ.j.rñ.
⁊ de arbi.l.nã magiſtra-
tus.et ad trebel.l. ille.§.
tempeſtiuum.
n ¶ Declarationeʒ. vt.ſ̄.
de iudi.§.fi.et.C. de le.et
cõ.l.cuʒ de nouo.et.ff.de
iudi.l.eũ.§.j.Et nota ꝙ
etiã principis ſnĩa debet
eſſe ſcripta ſicut ⁊ cuiuſli
bet alterius:vt.C.de ſen.
ex peri.reci.l.fi.Accur.

Pꝛĩcipis ſnĩa dʒ eẽ ſcripta.

o ¶ Referendarioꝝ.id eſt
facta a referẽdarijs volũ
tate principis.Accur.
p ¶ Sanctiõe.al's functio
ne.Accur.
q ¶ Fieri.i.facere.
r ¶ Sup hoc.Quid addit
p̄dictis hic.§.cum dicat
ſuper hoc? Rñ.h dicit de
cauſis que pẽdebant tpe
huius.l.quibꝰ pẽdentibꝰ
ſilr dicit ſupplicationem
vel impetrationẽ non te
nere.Et ſic not.leges ad
p̄terita trahi:⁊ ad pñtia
qꝛ h̃ cauet:vt.C.de leg.et
cõ.l.leges et ꝯſtõnes.

Leges ad p̄terita a-liquando trahunt.

s ¶ Leges . Leges dico
diſponẽtes iudicãtʒ exa-
minationẽ aut ſnĩas:vel
ꝑ etiã ſi qſpiã p̄ceſſit ĩpe-
trãs ſanctionẽ.etem̃ ⁊c̃.
t ¶ Nequaꝗ̃. hanc ſnĩam
diffinitiuam.
v ¶ Aut retractationis.
forte rõne minoris etatʒ
ſeu ſupplicationis . Al.
adeo etiã vt ſi poſt ſnĩam
fiat lex noua nõ valeat.j.
titu.proxi.in prin.
x ¶ Eã autẽ.ſic cõſtrue et
habebis ſenſum.eã autẽ
iuſſionẽ ꝗ diſponit qdeʒ

continea tur[a] et inter quos/et ad
quẽ iudicẽ:vel per quã fuerit di-
recta perſonã:qtenus oĩ poſt hac
ambiguitate ſubmota nulla cui-
libet excuſatiõis relinquat̃ occa-
ſio:ſciẽtibus iudicibꝰ vel admini
ſtratoribus vniuerſis ꝙ ſi ĩ quoli
bet negocio ſacrã ſuſceperint iuſ
ſionem niſi cui queſtoris viri ma
gnificentiſſimi fuerit ſubiecta an
notatio multa.xx.lib.auri ⁊ offi
cium ſili pena plectet̃:quibus[b] iu
bemus ſi qua talis iuſſio ad eos
ꝑuenerit mox ad p̄dictũ virũ ma
gnificum queſtorẽ referre:aut cũ
illo qui hec ingerit deſtinare/vt ĩ
cum vindicta procedat quã in fal
ſarios iura nr̃a cõſtituerũt theo-
dote parẽs chariſſime atqʒ amã-
tiſſime.quã legẽ perpetuo valitu
ram celſitudo tua ad vniuerſoꝝ
faciat peruenire notitiam.

¶ In medio litis nõ fieri ſacras
formas aut ſacras iuſſiones:ſed
ſm antiquas leges generales li-
tes decidi. Titulus.xj.

☞ Judex de cauſa cognoſcens iudica-
re ⁊ procedere in ea debet ſm legem:non
ſm ſacras formas ⁊ iuſſiones lite pẽden
te emanantes ⁊ ſentẽtia principis in ſcri
ptis lata nõ poteſt ab aliquo retractari.
hoc dicit Angelus.

Idẽ Aug. Theodo.p̄.p̄.ꝑ orien.

Omnia ſm nr̃as le-
ges agi volentes et
harũ virtutẽ ſerua-
ri ſtudentes:ꝑſpexi
mus p̄ſentẽ ſcribe-
re legẽ ad ipſaꝝ legũ obſeruatio
nem. Agnouimus eñ qm̃ quidaʒ
iudicũ volentes eis qui cãs dicũt
tergiuerſari ⁊ celare ſuas feſtinã
tes dilatiões excuſant ſe frequẽ-
ter:dicẽtes ꝙ ſacre forme:aut ſa-
cre iuſſiões:aut diſpoſitiões ſpe-
ctabiliũ noſtroꝝ referẽdarioꝝ
inſinuate eis ſunt:tanꝗ̃ diſponẽ
tes[c] queẽadmodum oportcat ne-
gocium examinari aut iudicari.
¶ Et ꝓpterea ſancimus vt dũ lis
examinat̃ ſiue in pecuniarijs:ſiue
in criminalibꝰ aut alijs qbuſcũꝗ
emergentibus cauſis apud iudi-
ces:ſiue hic ſiue in ꝓuincijs:neqʒ
pragmaticũ typũ[d]:neqʒ aliã pre-
ſcriptionẽ[e] neqʒ ſacrã nr̃am quã-
libet ex ſcripto aut nõ ſcripto iuſ
ſioneʒ:aut diſpoſitionem[f]:in hac
regia ciuitate ſpectabiliũ noſtro
rum referendarioꝝ aut alterius
cuiuſlibet diſponẽtẽ eos qũo de-
cet inchoatũ examinare aut iudi
care negociũ[g]:inſinuare iudicãti
bus:aut ĩſinuata valere:ſʒ ſm ge
nerales nr̃as leges cauſas exami
nari ⁊ decidi.qđ eñ in legũ poſi-
tum eſt poteſtate:non egebit ali-
qua[h] extrinſecus diſpoſitiõe. Si
qđ eñ ad nos negociũ apud iudi
cem[i] iã dictũ eſt aut añꝗ̃ hoc p̄n-
cipiũ ſumat:ꝑſpeximꝰ nos hoc ꝑ
propriũ nr̃m iudiciũ[k] diſponere:
⁊ dicere hoc nequaꝗ̃ alterꝰ iudi
cis egebit iudicio. Sicut enim a
nobis ꝑ ſacrũ(ſicuti dictũ[l] eſt) iu
diciũ diſpoſita aut deciſa nõ ege-
bunt alioꝝ examinatiõe aut iudi
cio aut retractatiõe aliꝗ a nobis
qbus deus: † ⁊ ſanciẽdi poteſtatẽ
donauit:⁊ ſi aliqđ iudiciũ in quo-
libet negocio ꝓtulerimus:nõ alij
iudici hoc cõmittimus:ſiue ꝑ for-
mas:ſiue ꝑ diſpoſitiões ſpectabi-
lium nr̃oꝝ referẽdarioꝝ aut al-
terꝰ cuiuſlibet:qũo ꝯuenit h̃ ne-
gociũ examinari aut iudicari:vt-
pote qꝛ a nobis ſemel iudicatũ ẽ
qđ retractari a nullo valeat[m]:his
videlʒ tenẽtibus qñ ſcripta talis
aliqua nr̃a ꝓcedit ſnĩa. Si võ ali
qua dubitatio iudici de aliꝗ fiat
lege:nũtient ad nr̃am ꝑtãtem ⁊ a
nobis expectẽt cauſe ſcriptã de-
clarationẽ[n] aut interp̄tationẽ:et
ſm eã decidãt litẽ. ¶ Si võ dum
cauſa dicitur pragmatica nr̃a for
ma aut diſpoſitio ſpectabiliũ no-
ſtroꝝ referẽdarioꝝ[o] aut alterius
cuiuſlibet:aut aliud aliqd hoꝝ ꝗ
dicta ſunt oĩum iudicãtibus inſi-
nuet̃ ordinãs in his examiationẽ
aut ſnĩaʒ:iubemꝰ iudicẽ qdẽ oĩno
nõ reſpicere: † ſed his vacãtibus ⁊ nullã penitus habẽ-
tibꝰ virtutẽ ſm gñales nr̃as leges cãm examinare ⁊ le-
gitimo fine ꝯdere. Si aũt hoc nõ cuſtodierit iudex.x.li-
brarũ auri eũ ſubiacere pene vt etiã aliã noſtrã maioreʒ
indignationẽ experiat̃:eidẽ pene ſubiecto ⁊ eo q p̄ſumet
talẽ aliquã dictare formã:⁊ miniſtrãtibus ei ⁊ talem ali
quam diſpoſitionẽ faciẽtibus ſpectabilibꝰ nr̃is referen-
darijs.Et hec dicimus ſiue ex ſacra nr̃a ſanctiõe[p] iudica
re quiſpiã deputatus eſt:ſiue ex p̄cepto iudiciali:ſiue ſm
arbitriũ aut cõpromiſſarioꝝ ſchema qõnem audit ſiue
ſcripto/ſiue ſine lr̃is. Sed vel ſi qs iudicũ propriã deſpi-
ciẽs ſalutẽ ex aliquo tali p̄ſumpſerit ſnĩam ꝓferre:hanc
ita infirmã eſſe volumus vt neqʒ appellatione indigeat:
neqʒ ex cõpromiſſo inferat̃ pena.nos eñ oẽs iudices ſm
gñales nr̃as leges examinatiões ⁊ ſnĩas fieri[q] volumꝰ.
¶ Illud quoqʒ indubitatũ erit:qꝛ neqʒ iudicialis qlibet
valebit iuſſio extra qđ ordinatũ eſt hac nr̃a lege. Super
hoc[r] aũt ⁊ illđ iudices noſſe opus eſt:qꝛ cõpetẽs eſt eos
⁊ ꝗ adhuc ⁊ nũc mouent̃ qões ſm gñales determinare
leges[s]:vel ſi qſpiã p̄ceſſit ĩpetrans ſanctionẽ diſponẽtẽ
iudicãtis examinationẽ aut ſnĩam.ei eñ q tale aliqd im-
petrauit iã ſnĩam diffinitiuã nõdũ ꝓmeruit/nihil ex his
ꝗ impetrauit ꝓdeſſe volumus. Si eñ ſemel ꝑuenit ſnĩa
diffinitiua data nequaꝗ̃[t] hanc ex nr̃a hac ꝑſcrutari lege
iubemꝰ:lʒ appellatio ſubſecuta ſit:aut retractatiõis[v] eſt
aliꝗs ſpes ꝯ ſnĩam.eã aũt[x] que nõ diſponet quidẽ iudicã
tem aut iudicare futurã iuſſionẽ qũo oporteat qõnẽ fie-
ri aut iudiciũ inferri:cauſaʒ võ[y] fini ſtudioſe tradi legiti
mo[z] vult:aut actoꝝ ĩponit editionẽ aut iudicẽ coget legi
timã ꝓferre ſnĩam/aut ſimul aliũ iudicẽ ſm nr̃as preſti-
tas leges ⁊ fieri ⁊ valere ⁊ ſcripto ⁊ ſine ſcriptura nõ ꝓ-
hibemꝰ. ¶ Ut aũt oẽs nr̃i ſubiecti ⁊ maxĩe q litibꝰ atterũ
tur:nr̃am ꝓ ſe nouerit ꝓuidẽtiã ⁊ nullus hãc ſacrã nr̃am
circũueniat legẽ neqʒ ignorãtiã in ea ꝓponat:ſancimus
in vno ꝗʒ negocio initiũ apud iudicẽ accipe ex ꝓemijs[a]

narum

iudicãtẽ aut iudicare fu
turã qſtionẽ qũo opʒ fie-
ri:aut repete qũo opor-
teat iudicium inferri.
y ¶ Cauſam vero. vero ꝑ
ſed.
z ¶ Legitimo.q.d.illa iuſ
ſio non valet que diſpo-
nit qũo iudicet:ſʒ illa ſic
ꝗ vult iudiciũ cito finiri.
Et ſic no.ꝙ quatuor caſi
bus h̃ ſupplicat lit.pẽdẽ
te.Primus vt iudicium
procedat. Scđs vt acta
edãtur. Tertiꝰ vt ſnĩam
det iudex.qđ eſt idem qđ
p̄mꝰ modus.differt autẽ
qꝛ ĩ tertio nõ reſtabat ni
ſi ſnĩa.in prima ⁊ media
cã faciẽda erat adhuc qr
tus vt aſſociet̃ iudex al's
non ſupplicatur lit.pen.
vt hic.⁊.C.vt lit.pen.l.ij.
a ¶ Ex ꝓemijs. que ſunt
hmõi proemia ? rñ. anni
dñi qui fiũt. Jtẽ ſcribũt
quidã hic ĩcipit cauſa ta
lis. Jtẽ libellꝰ cũ partis
ſubſcriptiõe. Jtẽ citatio
et ſimilia ꝗ quaſi ꝓemia
ſunt ⁊ poſt hoc dʒ hec lex
ſcribi vt ſit pars monu-
mentoꝝ ſiue actoꝝ. Ter-
tio ſcribitur cõfirmatio
ꝓſonarũ.ſ. ſatiſdationis
iudicio ſiſti.ſʒ videtur ꝙ
ſtatim poſt p̄dicta proe-
mia debeat fieri perſo-

† Facit ad hoc.xxv.q.ij.ca.ĩpiali.⁊c.vbi de h̃ late tractatur.

† Cõcor.cũ hoc tex.ca.cãm que.cũ gloſ ſup ẽ.cõmiſimus extra de teſti.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

narū ꝯfirmatio. vt.ſ̄. de exhi.§.ſancim⁹.et.§. illō vo: R̄ñ.illa ſm hāc intel ligit.ſ3 hec hodie nō ſcri bitur cum ſatis certa ſit.

a ¶ Secōm quas.No.īpe ratorē ſuſcipere imperiū vt ſm legē iudicet.ſic.C. de leg.et con.l.digna.et no.ſ̄.eo.§.j. ibi:qō enim in legum rc̄.

¶ Ut cum de appel.rc̄.

b ¶ Poſtea.et ſic ad pre terita referant negocia: vt.j.eo.j.rñ.in fine.qō eſt mirabile.Azo.

c ¶ Et de alijs capitulis. ſc3 que ſunt quatuor.nā gnq3 principales partes h3 hec ꝯſtitutio l3 multa incidēter al's dicat vt di xi r ſum ꝓſecut⁹ in ſum ma huius titu.

d Peruenit. Pro ſpeximus.cir ca illam facti queſtionem.

e ¶ Sententie.hoc quan do poſt ſententiam.

Lex futu ruz tēpus reſpicit. f ¶ Relationes.hoc quā do poſt relationem ante rñſionē q̄ expectāda non eſt vt hic.r.j̄.vt iudi.non expe.ſacras iuſſ.§.fi.col. ix.r.C.de app.iubem⁹.§. fi.r.ſ̄.de iudi.§.pe.

g ¶ Referentem.Nota le ges ad futura tm̄ tpa tra hi.vt et.ſ̄.de nup.ī fi.col. iiij.et.ſ̄.de reſti.et ea que pa.§.h igit.et.j̄.de here. ab iteſta.§.fi.coll.ix. r.ſ̄. vt facte no.ꝯſti.coll.v.ſ3 cū dicat hic nō trahi ad p̄terita:etia3 ſi hoc dicat eſt ꝯtra.C.de vſur.l.pe.r C.de legi.r ꝯſti.l.leges r ꝯſtitutiones.r.ff.de leg. et ſe.nō eſt nouum. Sol. hoc ſpeciale.vel dic tra hitur ad p̄terita:ſcil3 fa cta in quibus iudiciū nō eſt incboatum ſecus ſi ſit incboatum:vt hic.

h ¶ Sed hoc preſenti re nuntiare.valet hic renū tiatio ꝓpter allegatiōes iuris r propter inſtrumē ta.propter teſtes forte ne producant non valet:vt ſ̄.de teſti.§.quia vō mul ti.col.vij.ſed ſola ſciētia teſtificatorum.

i ¶ Allegatiōes.q̄ r in iu re r in facto r in ꝓbatio nibus accipi pn̄t.vt.ff.ō ritu nup.ſi qs tu. et.C.ſi ex fal.allega.l.j.r.ij.r.C. de aduo.di.iudi. lauda bile.§.quotiēs.Accur.

k ¶ Proponat. Judice ī terrogāte an aliquid no ui addere velit: vt.C.de iudi.iudices.r hic ſumit aut.que eſt ibi.

l ¶ Dilatiōe.Prima vel vltima.

m ¶ Prebeatur.īmo vi detur ꝙ ſemel tm̄ vel ad plus bis:vt.ff.ō fer.l.vlt. contra.Solu.hic non lo quitur de dilatione que

mox r ante ipſam ꝑſonarū confir mationē inſcribi cā r monumēto rum fieri partē.ſic eīm geſtis p̄ſul gens ꝓhibebit ea que preter eius virtutē tentātur circa ea3 r circa ipſam forſan perſonaꝝ firmatio nem:r p̄uaricari eā nitentibus ꝑ multa iterminata refrenauit a ta libus eſt p̄ſumptionibus:r pro prijs tēpus nō ſinit fieri penis:vt eīm iniqtatē ſimul r iniuſtitiā r ꝑ oīa expellamus:ꝓpterea p̄ſente3 poſuimus legē vndiq3 eā et ꝑ eā alias cautas r icircūuenīēdas cu ſtodiētes reipublice leges ſm q̄s [a] r nos ipi imperiū deo dāte ſuſce pim⁹ cuſtodire noſtrāq3 rēpubli cam ab his legibus muniri ſemꝑ optam⁹.¶ Que igit placuerit no bis et ꝑ hāc ſacrā declarata ſunt legē tua celſitudo ſuare qdē ſtu deat.oībus aūt palā quidē faciat ꝓponens eā quidē in hac feliciſſi ma ciuitate:p̄ceptis aūt ſolēnib⁹ vtēs ad ꝓuinciarū p̄ſides:vt oēs hoīes ſciāt et per eā quā ſuꝑ eos habemus prouidentiam.

¶ Ut cū de appellatione cogno ſcitur ſm illas leges debeat iudi cari que tēpore late ſentētie obti nebant non ſm eas que poſtea[b] promulgate ſunt:r de alijs capi tulis[c] Titulus.xij.

☞ In cauſa appellatiōis d3 ferri ſentē tia ſm legem que vigebat tempore ſentē tie prime.nō ſm eam que poſt latā ſentē tiam nouiter emanauerit:etiam ſi in le ge nouiter emanata dictum fuerit ꝙ pro trahatur ad preterita.hoc dicit Ange.

Idē Aug.Theodoro prefe.p̄to.

Peruenit ad ſciētia3 nr̄e ſerenitatis ꝙ cū inter Euſtachiū vi rum reuerēdiſſimū tholone ciuitat̄ epi ſcopum:r Phyſtū diaconū eccle ſie celiniſſene fuiſſet cauſa cōmo ta/ꝓceſſit a rectore ꝓuincie diffi nitiua ſentētia cōtra quam appel latio eſt porrecta. Judices igitur apud quos appellatio vētilabat dubitātes ad noſtram clementiā retulerūt:an ſm leges q̄ obtine bant qn̄ proceſſit diffinitiua ſnīa: an ſm tenorē illi⁹ legis que poſt diffinitiuā ſnīam a nobis ꝓmul gata eſt eādē cām examinare de berent. Nos itaq3 iuſtū eſſe ꝓſpe ximus[a] ſm leges que obtinebāt tēpore late ſnīe[e] predictā appella tionis cām examinare r terminū ſm ipſas accipere. p̄uidimus aūt r poſt hanc ſi quādocūq3 dubita tio talis emerſerit ea3 ſili ordine terminare. Ideoq3 ſancim⁹ ſi qn̄ de aliq̄ cauſa proceſſerit diffiniti ua ſnīa:et ꝓuocatio fuerit ſubſe cuta/appellatiōis examinatores ſm leges que tpe diffinitiue ſnīe obtinebāt terminū dare negocio hoc codē videl3 obſeruādo r ī re tractādis āpliſſime p̄toriane ſen tentijs r in ſuggeſtionib⁹ iudicū: qn̄ vtreq3 partes oīb⁹ allegatio nibus ſuis renūtiauerint/r iudi ces ꝑ ſuas relatiōes[f] qd diſponi debeat īterrogauerint. In oīb⁹ eīm p̄dictis caſib⁹ illas leges a co gnatorib⁹ ſeruari decernimus q̄ tpe ſnīe aut certe relationis obti nebat.tametſi cōtigerit poſtea le gem ꝓmulgari noui aliqd diſpo nentē:r tenorē ſuu3 ad preterita quoq3 negocia referentem[g].

☞ Poſtq̄ vna pars renūtiauerit alle gationib⁹:alia cogi d3 infra.xxx.dies ꝓ ponere quicqd velit.r ſi hoc nō fecerit ad oēm eius malitiā ſuperandā duo mēſes dari debēt:quib⁹ elapſis iudex debet fer re ſnīam legibus cōſonantē.h.d.Ange.

¶ Sed hoc † p̄ſenti addim⁹ ſan ctioni vt qr īter litigatores aliqn̄ contingit vnā quidem partē ſuis allegationib⁹ renūtiare[h]:aliā vō ſcientē ſe malas cauſas hēre poſt cognitionalia certamina et dila tiones q̄s ꝓbationū cauſa leges cōcedunt:nolle cōfiteri allegatio nes[i] ſibi ſufficere ne cito cauſe q̄li tas agnoſcatur. Jubem⁹ vt quā do vna pars allegatiōibus renū tiauerit:alia vero pars dixerit ſe habere aliqd qō ꝓponat[k] iudex negocij modis oībus eam partē q̄ vtit dilatione[l] compellat intra xxx.dies poſtq̄3 altera pars renū tiauerit qcquid velit ſine aliq̄ in termiſſione ꝓponere:qō ſi nō fe cerit/tūc ad ei⁹ maliciā cōuincen dam † alius vnius mēſis īdulgeat a iudice. ¶ Si vō r ſic diſtulerit: alterius vnius ei dilatio p̄beat[m]. ita vt ſi vſq3 ad p̄dictos tres mē ſes(q̄s litigatoribus ꝓtrahenti bus cōceſſimus) ſuas nō ꝓpoſue rit allegatiōes:tūc cognitor cau ſe nō ampli⁹ expectās modis oī bus ꝓferat ſnīam legibus conſo nantē:vel ſi voluerit referat:ne li tigatorib⁹ male certantib⁹ liceat cauſarū exitū vltra ꝓtrahere.

☞ Parēti non licet liberos p̄terire vel exheredare:etiā ſi legitimā eis reliquerit portionē:niſi iure inſtōnis eis reliquerit. vel niſi ingrati ꝓbent expreſſe ingratitu dine in teſtō apparēte:q̄ cauſe ingratitu dinis hic ꝑ ordinē numerant.h.d.Bar.

¶ Aliud quoq3 † capl'm p̄ſenti le gi addendū eſſe ꝓſpexim⁹. San cimus igit non licere penitus pa tri vel matri/auo vel auie/ꝓauo vel ꝓauie ſuū filiū vel filiā vel ce teros liberos p̄terire[n] aut exhe redes ī ſuo facere teſtamēto.nec ſi per quālibet donationē vel le gatū vel fideicōmiſſum vel aliu3 quēcūq3 modum eis dederit legi bus debita3 portionē niſi forſan ꝓbabunt īgrati r ipas noīatim[o]

dat pn̄ti r petenti ſed de quodā ſpatio qō dat ab ſenti vt alleget. r eodem modo opponi pōt de eo qō eſt.ſ̄. de liti.§. omnē. vbi tria edicta r ꝑ quo libet dies.xxx.dant.Uel dic ſpeciale hic quando per allegatiōes petit:vt ar.ff.qui.ex cau.l.ait pre tor.§.fi.r.l.j.

n ¶ Preterire. al's p̄teri te.preteritio ad lineā fe mineam.exheredatio ad maſculinā.ſic īſtit.de ex here.li.§.inī.et qō ſubij cit nec ſi per quālibet do na.rc̄.Et not.ꝙ op3 iure inſtitu.aliquid filio relin qui.nec ſufficit iure lega ti.et ſic corrigunt h iura antiqua.ff.de inof.teſta. papinianus.§.ſi qs mor tis.cōtra.inſti.de inof.te ſtamē.§.penul.cōtra.ſ̄. de mona.§.ſi vero filios. ꝯtra.r.ſ̄.de triē.r ſe.§.j. cōtra.r ſi qua ſunt ſimi lia quibus dicit ꝙ ſuffi cit quoquo relicti tit.re linquere.ſic ergo in mini mo facta inſtitutio exclu dit querelā:vt.j̄.eo.§.ce terū.r agit ad ſupplemē tum.vt.C.ō inoffi.teſta. l.oīmodo.r.l.ſancimus. r de rei vxo.acti.§.videa mus.Uel dic ꝙ predicta iura loquātur qn̄ non fa ciebat teſtamentū ſ3 co dicillos:hic quādo ſolē niter teſtabat:vnde iure inſti.ſibi vt alijs d3 relin quere.Tertij dicūt hanc intelligi ſm illas.r legūt ſic literam iſtam.nec pro non: et dic ſi id eſt q̄uis per quālibet dona.vel le gati vel fideicōmiſſi vel alio quocunq3 modo de dit debitam portionem: r aſſume nō licet exhere dare dico niſi forſan rc̄. Prima verior videt vt corrigantur.

o ¶ Nominatim. Hic pro bat ſm.M.ꝙ hodie q̄re la ceſſet niſi inter fratres turpibus perſonis inſti tutis:vt inſtit.de inoffi. teſta.§.j.hoc modo pa ter tenetur cauſam expri mere:vt hic.r heres pro bare: vt.C.de inof.teſta. omnimodo ſillogiza er go ſic.aut pr̄ fecit teſta mentum aut non:ſi non ſuccedit filius ab inteſta to.vt.j̄.de here.q̄ ab inte ſta.§.j.r ceſſat querela.ſi vō fecit:aut inſeruit cau ſam aut non.ſi non.ipſo iure nō valet vt hic.ſi vō inſeruit:aut ea3 probat heres.r tūc repellitur fi lius et nihil habet:vt.ſ̄. de immen.do.in fi. et ſic ceſſat querela.aut nō ꝓ bat:r tunc teſtamentum pro non valido eſt et ab inteſtato ſuccedet.vt.j̄. §.ſiue igitur.et ſic ceſſat

† Ex hoc.§. ſupta ē aut. q̄ eſt ſuꝑ.l. iudices.C. de iudi.r in cipit iube mus vt qn̄.

† Cōcor.c. ꝑut nobis. cu3 glo.ſuꝑ ver.ꝯuincē da.extra de do.r contu.

† Ex hoc.§. ſupta ē aut. q̄ eſt ſup.le. maximū vi tiū.C.de li be.p̄te.vel exhere.r in cipit non l3 Et concor. cū h tex.gl. in.c.raynu tius.ſuꝑ v̄. relinquēs. extra de te ſta.r vlt.vo lunta.

UNIVERSIDAD DE HUE

ſemp querela quare. M. poſuit vnaꝫ aut.in.C.de inof.teſta.⁊ inſti.eo.dicẽtez hodie ceſſat q̃rela ⁊c. et ſic oẽs ti.de inof.teſta. ſunt correcti. Sꝫ dic p̃dicta vera niſi in vltimo caſu.nã ſi inſeruit cauſaꝫ ⁊ heres nõ ꝓbat tunc quo iure admittit filius niſi p querelã:⁊ ſic ceſſant p̃dicta. Jtẽ no.ꝙ Pla.dicit hãc aut.ſupfluã per.l. inſti.de exhere.li.§.nr̃a. ſed eſt falſum:q2 ibi non dicit de cauſa inſerenda. ſed hic dicit. Accur.

† Cõcor. cũ hoc.§.gloſ. vl.poſt me. in.c.vlt.ibi: ſic et ꝓpter ingratitudinẽ.extra de poſtu.p̃la.⁊ c.raynuti⁹. iũcta gl.ſuper ver.trebellianũ.in princ.extra de teſta.

a ¶ Has eſſe decernim⁹.⁊ ſunt.xiiij. vt ſeqtur vſq ad.§.illũ gñalem aũt ⁊c. ecõtra quibus pr̃ a filio exheredat ſunt.vij. vt.j. eo.§.et ſi qdẽ.vſq ad.§. ſi talis.at ille quibus frater exheredat fratrẽ etiã turpi pſona iſtituta ſunt tres:vt.ſ.de nupt.colla. iiij.§.ingratitudinis.ſꝫ ſi nõ turpi.tũc ſemp ceſſat q̃rela:vt.C.de inoffi. teſta.l.fratres.⁊ inſtit.de inoffi.teſta.§.j.

b ¶ Intulerit. Hec ẽ p̃ria.

c ¶ Si grauem. Hec eſt ſecunda.

d ¶ In criminalib⁹. Hec eſt tertia. Accur.

e ¶ Si cũ maleficis. Hec quarta. Accur.

f ¶ Vel vite. Hec quinta. Accurſius.

g ¶ Si nouerce ſue. Hec eſt ſexta.

h ¶ Si delator. Hec ſeptima.

i ¶ Si quẽlibet. Hec eſt octaua. Accur.

k ¶ Venire. Nam femine impediũtur fideiubere p vellеianum:vt.ff.ad velleia.l.j.⁊.ij.

l ¶ Si cõuictus. Hec nona. Accur.

m ¶ Licẽtia.ſic et ecõtra. vt.j.eo.§.⁊ qđ de ea.

n ¶ Filio. quia ſunt fratres eius qui non prohibuerunt. Accur.

o ¶ Leges.que dicunt vt prohibẽti actiões oẽs debeãt denegari.et fiſco ſua portio deferat:vt.ff. ſi quis ali.teſta.pro.l.j.ĩ prin.et.C. ſi qs ali. teſta. pro.l.ij. aliis vero quib⁹ aliqđ ſit relictũ nõ nocet quominus pcipiant ſiue ſingulariter:vt.ff.ſi quis ali.teſt.phi.l.j.§.ſed ſi legatũ. ſiue vniuerſaliter: vt.ff.ad trebel.l.iij.§.fi.⁊ ff.ſi quis ali.teſt.pro.l.ij. §.fi.naꝫ vnius factũ aliis nõ nocet etiam fratri:vt ff.ſi quis ali. teſt. pro.l. ſi quis dolo.§.j.hodie aũt qđ plus eſt in duplum tenetur qui ꝓhibuit: vt.j. vt nul.iudi.§.ſꝫ hoc punit.Et ſic no.teneri ipedientẽ.et ad hoc facit.ff. de eo per quẽ fact.erit.l.

ingratitudinis cauſas parentes ſuo inſeruerint teſtamẽto. Sed quia cauſas ex quib⁹ ingrati liberi debeãt iudicari in diuerſis legibus diſperſas ⁊ non apte declaratas inuenimus:quarũ alique nec digne nobis ad ingratitudinẽ viſe ſunt:alique vero cũ eſſent digne ꝑtermiſſe ſunt. Ideo neceſſariuꝫ eſſe perſpeximus eas nominatiꝫ preſenti lege cõprehẽdere:vt preter ipſas nulli liceat ex alia lege ingratitudinis cauſas opponere niſi q̃ in huius cõſtitutionis ſerie continẽtur. ¶ Cauſas † aũt iuſtas ingratitudinis has eſſe decernimus[a]. Si quis parentibus ſuis manus intulerit[b]. ſi grauem[c] ⁊ inhoneſtam iniuriã eis ingeſſerit:ſi eos in criminalibus[d] cauſis accuſauerit/que nõ ſunt aduerſus pncipem ſiue rẽpublicã. ſi cũ maleficis[e] hoĩbus vt maleficus verſat. Vel vite[f] parẽtum ſuorũ per venenũ aut alio modo inſidiari tentauerit. ſi nouerce ſue[g] aut concubine patris fili⁹ ſeſe immiſcuerit. ſi delator[h] cõtra parẽtes fili⁹ extiterit:⁊ per ſuam delationem grauia eos diſpendia fecerit ſuſtinere. ſi quẽlibet[i] de predictis parentibus incluſum eſſe cõtigerit:⁊ liberi qui poſſunt ab inteſtato ad eius ſucceſſionẽ venire[k] petiti ab eo vel vn⁹ ex his in ſua cũ noluerit fideiuſſiõe ſuſcipere:vel ꝑ perſona vel debito inquãtuꝫ eſſe qui petitur ꝓbatur idoneus. hoc tamen qđ de fideiuſſione cẽſuimus ad maſculos tantũmodo liberos volumus ꝑtinere. Si cõuictus[l] fuerit aliquis liberoꝝ ex eo quia prohibuerit parentes ſuos condere teſtamentum: vt ſi quidem poſtea facere potuerint teſtamentum ſit eis pro tali cauſa filiũ exheredandi licentia[m]. Si autẽ in ipſa prohibitione ſine teſtamẽto aliquis ex parentibus deceſſerit ⁊ alii ſiue qui ab ĩteſtato ad hereditatem defuncti aut cum ipſo filio[n] qui teſtamẽtum fieri prohibuit aut poſt illum vocantur:ſiue ſint illi quos heredes aut legatarios habere volebat. vel q leſionem aliquam ex prohibitione teſtamenti ſuſtinuerunt hoc ipſum approbauerint ſꝫm alias leges[o] ſup hoc poſitas talia negocia terminentur. Si ꝑter voluntatem[p] parẽtum inter arenarios vel mimos ſeſe fili⁹ ſociauerit:et in hac profeſſione permanſerit niſi forſitan etiam parentes eiuſdem profeſſiõis[q] fuerint. Si alicui[r] ex predictis parentibus volenti ſue filie vel nepti maritum dare ⁊ dotem ſꝫm vires ſubſtantie ſue ꝓ ea preſtare illa non conſenſerit: ſed luxurioſam degere vitã elegerit. Si vero † vſq ad.xxv.[s] annoꝝ etatem peruenerit filia/⁊ parentes diſtulerint eam marito copulare:⁊ forſitan ex hoc ꝯtigerit in ſuum corpus eã peccare:aut ſine conſenſu parẽtum marito ſe libero tamen coniungere:hoc ad ingratitudinem filie nolumus imputari:quia non ſua culpa ſed parentum id cõmiſiſſe agnoſcitur.

☞ Filii furioſi ſi curã eius neglexerint a p̃re ſane mẽtis effecto exheredari poſſunt.extraneus vero qui denũtiatione in ſcriptis facta filiis ꝙ curam de patre habeant furioſo ⁊ eis negligẽtibus curã et diligẽtiam furioſo exhibuit ad ſucceſſionem eius admittit teſtamẽto quo ad ſucceſſionẽ euacuato:quo ad alia cũcta capitula i ſua firmitate manẽte. h.d.Bar.

¶ Si qs † de p̃dictis[t] parẽtib⁹ furioſus fuerit et ei⁹ liberi vel quidam ex his:aut liberis eis nõ exiſtẽtibus alii eius cognati qui ab inteſtato ad ei⁹ hereditatẽ vocantur obſequiũ ei ⁊ curã cõpetentẽ nõ ꝓbuerint:ſi qdẽ a tali ſan⁹ fuerit ĩfirmitate:erit ei poteſtas vtrũ velit negligẽtem filium vel filios aut cognatos ingratũ vel ingratos ĩ ſuo ſcribere teſtamẽto[v]. Si autẽ aliquo furoris morbo cum detentũ extraneus aliqs viderit ſuis neglectũ liberis vel cognatis:aut aliis ab eo ſcriptis[x] heredibus ⁊ pro miſericordia voluerit eũ ꝓuocare:damus ei licentiã atteſtationẽ eis qui ab inteſtato vel ex teſtamẽto iã facto ad furioſi hereditatẽ vocãtur ſcriptis dirigere vt eũ procurare feſtinent. ¶ Si aũt poſt hmõi atteſtationẽ neglexerint:⁊ extrane⁹ in ſua domo furioſum ſuſceptũ ſumptib⁹ propriis vſq ad fineꝫ vite ipſius ꝓcuraſſe mõſtratus fuerit:cũ qui obſequiũ ac diligentiam furioſo exhibuit(lꝫ extraneus)ad ei⁹ ſucceſſioneꝫ peruenire decernimus/ euacuata inſtitutiõe eorũ vtpote indignorũ/qui furioſi(ſicut diximus)curã prebere neglexerint[y]: ita tamẽ vt cetera teſtamẽti capitula in ſua maneant firmitate.

☞ Succeſſio teſtatoris qui a ſuis redimi negligit applicat eccleſie expendenda ꝑ redẽptione captiuorũ:parcitur tñ minori.xxv.annis cui etiam permiſſum eſt res captiui pro eius redẽptione vẽdere. qui cogitur habere ratum.h.d.Bal.

¶ Si vnũ de p̃dictis[z] parentib⁹ in captiuitate detineri cõtigerit/ ⁊ ei⁹ liberi ſiue oẽs ſiue vn⁹ nõ feſtinauerint eũ redimere:ſi qdẽ valuerit calamitatẽ captiuitatis euadere in ei⁹ ſit ptãte vtrũ hãc cãm ingratitudinis teſtõ ſuo velit aſcribere[a]. Si aũt p liberoꝝ negligẽtiam vel contemptũ nõ fuerit liberatus/⁊ in captiuitate deceſſerit/illos ad ſucceſſionẽ eius venire nõ patimur:† quia non feſtinauerunt eius redẽptionẽ citius ꝓcurare: Proficiat.

ex hoc.⁊ de cõdi.cau.da. l.iij.§.fi.in fi.⁊ de lega.ij. l.lucius.§.ſemp̃ronia.

p ¶ Preter voluntatem. Hec decima eſt cauſa.

† Ex h̃ tex. ſupta ẽ aut. q̃ eſt ſup.l. ſi filiã tuaꝫ C.de inoffi. teſt.⁊ icipit ſed ſi poſt.

q ¶ Profeſſiõis.nam nil iudeus iudeo:nil catilina cethego.⁊ nil doloſi⁹ doloſo: vt.ff. de dolo. ſi duo.et.C.de here.l.quoniã.⁊.C. de inoffi.teſta.l. in arenam. Accur.

r ¶ Si alicui. Hec eſt vndecima.⁊ facit.C.de iof. teſta.filiam.

s ¶ Vſq ad.xxv.ergo eõ ſi fuerit minor ⁊ peccat ĩ ſuũ corpus iuſta eſt exheredatiõis cauſa.vel etiã maior ſi copulet ſe ſeruo vt arg.ff.de offi.eius cui man.eſt iuriſ.l.j.ibi:hui⁹ rei ⁊c.et.j.proxi.§.ibi:libero ⁊c. Accur.

t ¶ Si quis de predictis. Hec eſt.xij.hec eadẽ ſeruant in filiis:vt.j.eo.§.et he quidẽ.ibi: ſi ſimul vel vno ex his.

† Facit ad hũc.§ gloſ. in.c.inf dilectos.ſup h. acceſſoriũ. de fi.iſtru.q̃ glo.in ſui ſi. facit mẽtionẽ iſtius.§.

v ¶ Teſtamẽto.nam põt eũ inſtituere ⁊ exheredare ⁊ ꝓpter hoc.§.iſte hic ponitur.ſi autẽ nil dixerit de eo hoc dices.j.eo.ĩ fi.huius.§.

x ¶ Scriptis. No. atteſtationẽ in ſcriptis dirigendam. vt.ſ.de tempo. nõ ſo. pe.§.conteſtationes. col.vij. Item no.de vi et auctoritate denuntiationis:vt hic.⁊.j.proxi.§.et C.de rei vẽdi.l.ſi fundũ. Item no.ꝙ delicto heredis lꝫ nec ciuitatẽ nec libertatẽ amiſerit amittit hereditas. vt.j. proxi.§. Itẽ no.ꝙ aufert ab indigno:⁊ non applicat fiſco ſed bñfactori. Itẽ not.ꝙ ex benefacto extrane⁹ fit heres. Itẽ not.ꝙ legata valent:lꝫ teſtamẽtum nõ valeat:quod plenius dices.j.proxi.§.

Atteſtationes in ſcriptis fieri debẽt.

Teſtõ infirmo valent tñ legata.

y ¶ Neglexerint.qđ ſi non faciat teſtamentũ nec aliquis extraneus eũ ꝓcurauerit? Rñ.filii vl̃ agnati ſunt heredes:ſꝫ põt ei auferri hereditas: vt.ff. de his qui.vt indig.l.iij. Vel dic in hoc caſu ſicut in ſequẽti ꝙ eis denegetur hereditas ex ſuo delicto.vt in ꝓxi.§. Accur.

z ¶ Si vnum. de p̃dictis. Hec eſt tertiadecima.

a ¶ Aſcribere.q.d. ſi vellet eũ nihilominus inſtituere poſſet:⁊ ſic non cõpellitur. Accur.

† Facit ad hoc.C.d ſacroſan.ec.l. ſancimus.⁊ ca. ꝑcipim⁹ xij.q.j.circa prin.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

ſed oĩbus liberis in hoc negligẽtibus res vniuerſas ab codẽ relictas eccl'ie ciuitatis ex qua oriŧ applicari/ inuẽtario ſcȝ ſub publica atteſtatione celebrando: ne qd ex eius facultatib⁹ pereat: ita vt quicquid exinde ad eccleſiã peruenerit captiuoꝝ redẽptioni proficiat[a]. ¶ Sed hec quidẽ quantũ ad perſonas dicta ſunt quas exheredare non licet: niſi ingratitudinis cauſas vbiqȝ approbare cõtigerit. Occaſionem aũt a nobis ad generalẽ legẽ promulgandaȝ hec pſens cauſa noſciŧ obtuliſſe. Sed vniuerſaliter iubemus vt ſi ille qui in captiuitate detẽt⁹ fuerit liberos non habuerit: ꝛ alijs qui ad ei⁹ hereditatẽ vocati ſunt eum redimere nõ feſtinãtibus in captiuitate defunctus fuerit: nullus ex his qui neglexerit[b] ad hereditatẽ eius pueniat: lȝ ante captiuitatẽ teſtamẽtum forſitan ab eo fuiſſet conſcriptũ/ in quo memoratas pſonas ſcripſit heredes. ſed hac quoqȝ inſtitutiõe heredũ infirmata/ ꝛ ceteris teſtamẽti capitulis in ſuo robore pmanentibus/ ſubſtãtie taliũ perſonarũ ſimili modo eccleſie ciuitatũ ex q̇bus orti ſunt applicenŧ: et nullis alijs cauſis q̃ȝ in captiuorum redẽptionibus expendanŧ: vt vnde illi a ſuis nõ ſunt redẽpti/ alioꝛuȝ redẽptio ꝓcureŧ. ꝛ ipſoꝛũ quoqȝ anime ex hac cauſa pijſſima ſubleuẽt[illegible] eodem obſeruãdo et ſi a[illegible] am extraneã perſonam ante captiuitatẽ ſcripſit heredẽ: ꝛ illa ſciẽs ſe ab eo heredẽ ſcriptã cum redimere a captiuitate neglexerit. Hãc aũt penã cõtra illos valere iubemus/ qui octauũ ꝛ decimum ſue etatis annũ compleuerint. In huiuſmodi ṽo cauſis qm̃ pro captiuoꝛum redemptione neceſſarium fuerit dare pecunias: ſi quis ꝓprias pecunias nõ habuerit licentia erit ei ſi memoꝛate ſit etatis mutuandi pecunias: ꝛ res mobiles vel immobiles ſupponẽdi[c]: ſiue ꝓprie ipſius ſint: ſiue illi⁹ qui in captiuitate detinẽtur: qm̃ in predictis oĩbus que pro captiuoꝛum redẽptione data vel expẽſa ꝓbabunŧ: cõtractus huiuſmodi tanq̃ȝ a perſona ſue poteſtatis ꝛ legitime etatꝭ factos ita firmos eſſe decernimus: nullo eis qui cũ huiuſmodi pſonis in memoꝛatis cauſis quo pdictũ eſt modo contraxerunt preiudicio generãdo: neceſſitatem ſcȝ habẽte eo qui ex captiuitate redierit tales contractus ratos habere: et eis tanq̃ȝ[d] ſuis debitis[e] obligari.

Catholico nõ ſuccedũt filij nec propinqui heretici: ſed eccleſia ei ſuccedit ſi clericus ſit: ꝛ laico fiſcus. h. d.

Si qs[f] † de pdictis parentib⁹ orthodoxus ꝯſtitut⁹ ſenſerit ſuũ filiũ vel liberos nõ eſſe catholice fidei: nec in ſacroſancta eccl'ia cõmunicare in qua oẽs btiſſimi patriarche vna cõſpiratione[g] ꝛ concordia fidem rectiſſimã pdicãt: et ſanctas q̃tuoꝛ ſynodos nicenam/ cõſtantinopolitanã/ ephesinã primã/ ꝛ calcedonẽſem amplecti ſeu recitare noſcũtur: licẽtiam habeãt ꝓ hac maxime cauſa ingratos[h] eos ꝛ exheredes in ſuo ſcribere teſtamẽto: et hoc qdẽ ꝓ ingratitudinis cauſa decreuim⁹. ¶ Generalẽ autẽ † ꝓuidentiã liberis catholicis deferẽtes iubemus ſaluis legibus q̃ iam de alijs hereticis ſunt ꝓlate et circa neſtoꝛianos ꝛ acephalos hec obſeruari: vt ſi quando parẽtes inuẽti fuerint ſiue iudaico neſtoꝛũ furoꝛi dediti: ſiue acephaloꝛũ amplectentes inſaniã: ꝛ ideo ab eccleſie catholice cõmunione ſeparati: non liceat eis alios heredes ſibi inſtituere niſi liberos oꝛthodoxos ꝛ eccleſie catholice cõmunicantes: vel liberis non exiſtẽtibus agnatos vel cognatos qui. ſ. catholici ſint. Q ſi forte ex filijs alij quidem ſunt oꝛthodoxi ꝛ eccleſie catholice cõmunicantes: alij ṽo ab eo ſeparati: omnẽ parentũ ſubſtãtiam ad filios tm̃ catholicos puenire ſancim⁹: lȝ vltimas voluntates huiuſmodi pſone fecerint contra tenoꝛẽ huius noſtre cõſtitutionis aliqd diſponẽtes. ¶ Si ṽo poſt hac fratres ab eccleſia ſeparati ad eam cõuerſi fuerint: pars eis competẽs in ſtatu in quo inuẽta fuerit tempoꝛe quo redditur eis prebeaŧ: vt nullã de fructibus aut gubernatione medij tpis inqetudinẽ vel moleſtiã catholici patiãtur qui ante pdictas[i] detinebãt. qm̃ ṽo hmõi rerũ quas ex fratrũ parte non cõicantiũ catholici poſſidebãt ſicut alienationẽ vetamus[k]: ita pteritoꝛũ tẽpoꝛũ fructus aut gubernationẽ nullatenus ab his quib⁹ detẽti ſunt exigi vel retractari permittimus. Si aũt vſqȝ ad finẽ vite ſue in eodẽ erroꝛe nõ cõicantes pmãſerint: tunc catholicos fratres vel heredes ipſoꝝ pleniſſimo iure dñij eaſdẽ res poſſidere decernimus[l]. q ſi filij quidẽ oẽs peruerſi ꝛ ab eccl'ie catholice cõione alicui inuẽti fuerĩt: alij aũt ꝓpinqui agnati vel cognati religionẽ catholicã colẽtes/ ꝛ cõmunicatoꝛes eſſe fuerĩt approbati: eos liberis hereticis anteponi ꝛ eoꝝ hereditati ſuccedere. ¶ Si ṽo liberi ꝛ ꝓpinqui agnati vel cognati ab oꝛthodoxe religiõis cõione ſunt extranei: tũc ſi quidẽ ſchema[m] clericoꝛũ parẽtes eoꝝ habuerint: ad eccl'iam ciuitatis vbi domiciliũ habebant[n] res eoꝝ volumus ptinere: ita vt ſi eccl'iaſtici intra annale[o] ſpatiũ † hmõi pſonaꝝ vẽdicare res neglexerint: eaꝝ dñium nr̃i fiſci iurib⁹ vẽdiceŧ. Si aũt laici ſunt[p] ſine aliq̃ diſtinctione ſubſtãtias eoꝝ ad res ꝓuatas nr̃as ſil'r puenire ſancimus: que obtinere decernimus etiã ſi teſtõ non facto tales pſone deceſſerint. Oĩbus q̃ ꝯtra ceteros hereticos in alijs ꝯſtõnibus diſpoſita ſunt/ ꝛ ꝯtra neſtoꝛianos/ ꝛ acephalos/ et alios oẽs qui catholice eccl'ie in qua pdicte q̃tuoꝛ ſynodi ꝛ pr̃iarche recitanŧ nõ cõicanŧ: ꝛ ſucceſſiones eoꝝ ſil'r obſeruãdis. Si eñ[q] ꝓ cauſis coꝛpoꝛalibus cogitamus: quãto magis pro animarũ ſalute prouidentia eſt noſtre ſolicitudinis adhibenda.

Teſtamenta parentũ vel liberoꝝ liberis vel parentibus exheredatis vel preteritis legitima cauſa inſerta ꝛ probata valent. cauſa nõ inſerta vel inſerta ꝛ non probata nullum liberis vel parentibus exheredatis vel preteritis preiudiciũ generat teſtamento vacuato ꝛ ab inteſtato eis ſucceſſione delata: in alijs capitulis teſtamẽto firmitatem obtinente. Item cauſe ex quibus aſcendentes a deſcendentibus exheredari poſſunt hic ſpecialiter enumerantur. h. d. Barto.

Siue igiŧ oẽs memoꝛatas ĩgratitudinis cauſas/ ſiue certas ex his: ſiue vnã[r] quãlibet parẽtes ĩ teſtõ ſuo inſe-

a Proficiat. et ſic fit inuentarium qñ captiui directe inſtituunŧ: vt. C. de epiſ. ꝛ cle. l. nulli. Accur.

b Neglexerit. ſic et ſi euȝ egrũ nõ curauit: vt. ff. de his qui. vt indig. l. iij.

c Supponendi. No. minoꝛem. xxv. annoꝝ poſſe alienare ꝛ obligare qð ẽ ſpãle. al's ꝯ. C. de his qui ve. eta. l. pe. ꝛ fac. ff. ð reb. e. l. ſi pupilloꝝ. §. fi. Acc.

d Et eis tanq̃ȝ. ſcȝ contractibus. Al.

e Debit⁹. Ex hac auŧ. v. notãŧ mirabilia. Primũ ẽ: lȝ teſtm̃ nõ valeat: legata tñ valent qð eſt ꝯ regulã. C. de fideicõ. l. eã quã. Scõm eſt: qð auferŧ ab indig. nõ applicatur fiſco. al's ꝯtra videtur. ff. de his q. vt idig. claudi⁹. ꝛ. l. mulierẽ. ꝛ de leg. iij. ſi deportati. et. C. de his q. vt indig. hereditas. Tertiũ: q nõ dñs rẽ captiui alienat ſua auctoꝛitate. Quartuȝ: qꝛ minoꝛ. xiiij. annis nõ patiŧ hui⁹. l. penã cũ al's etiã ĩpuberes ꝛ capaces doli nõ iuuanŧ: vt. ff. de reg. iur. pupill⁹. ꝛ ĩſti. ð ob. q̃ ex de. naſ. §. fi. Quintũ: qꝛ mĩoꝛes in alienatione tali nõ reſtituunŧ. al's ꝯ. vt. C. de in integ. reſti. mi. l. iij. ꝛ. iiij.

f Si qs. Hec eſt quartadecima ꝛ vltima.

g Conſpiratione. Nota ꝯſpiratio in bona parte.

h Ingratos. Neqȝ ab ĩteſtato ſuccedũt: vt. j. ꝓxi. §. j. de here. que ab inteſta. §. fi. coll'. ix. Accur.

i Predictas. ſcȝ res. et hoc in odium hereticoꝝ fratrũ. ſic ꝛ al's in fauoꝛẽ ceſſat redditio rationũ. vt. C. de epiſco. ꝛ cleri. oꝛphanotrophos. ꝛ. j. de eccle. titu. §. penul.

k Uetam⁹. ſic. ff. de iure do. ſi is. ꝛ. l. fi.

l Decernim⁹. Sed nũquid filij loco patris ſui ſi ſunt oꝛthodoxi vocabuntur? Rñ. ſic: vt inſtit. de here. que ab inteſta. §. cum filius.

m Si quidẽ ſchema. id eſt clerici ſunt parẽtes.

n Habebãt. iſti moꝛtui. Accurſius.

o Intra annale. No. ergo q preſcriptio que al's eſt. xxx. an. vt in hereditatis petitione: vt. C. de here. pe. l. hẽditatis. erit hoc caſu eccleſie ãnalis. ſic ꝛ al's prout. j. de ſanc. epiſ. §. antepe. colla. ix. ꝛ ſunt hec ſpecialia. al's cõtra. j. de eccle. ti. §. pro tẽpoꝛalibus. ꝛ põt hec eſſe ratio qualiſqualis: qꝛ eſt in acquirendis: vt argu. C. de acqui. poſ. l. fi.

p Laici ſunt. ſcilicet parentes qui habẽt filios ꝛ agnatos hereticos.

q Si eñ. Nota animaꝝ coꝛpoꝛi pferendã et alijs reb⁹. ſic ꝛ. C. de ſacroſan. eccle. l. ſancimus. in fi.

r Siue vnã. No. ſufficere vnã de plurib⁹ cauſis vt h. ꝛ. j. e. §. ſi tales. ꝛ. C. de reuo. do. l. fi. Sȝ arg. ꝯ. ff. de tranſac. cũ hi. §. ſi pretoꝛ. lȝ ibi fuerat a iure expreſſum. Accur.

Alienatio minoꝛi. xxv. annis ꝯceditur.

Conſpiratio q̃nq; ĩ bonã partẽ ſonat.

† Adde ad hunc. §. qð dr in. c. ſi qs epũs. in tex. ꝛ in glo. extra de here.

† Hũc text. inuenies. C. de here. autẽ. ſi ita ſup l. cognouimus. cuius initium. eſt Idem eſt.

† Cõcoꝛ. gl. in. c. qm̃ frequẽter. ſup ver. ĩfra annũ. extra vt lit. nõ ꝯteſt.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Monſtrauerint.ꝑ cõſtantinũ ꝓbãt filij ſe gratos.C.de ĩoffi.teſta.liberi.q̃ eſt ȝ.Sed ꝑ iuſtinianum corrigit͛ et probant heredes:vt h.⁊.C.de ioſ.teſta.oĩmodo.Et ſic not.ꝙ ꝓpt ꝑſumptionẽ etiaȝ poſſidens ꝓbat vt hic facit iſtitutus heres:vt.C.de ꝓba.l.ſiue poſſidetis.

b ¶ Habere.⁊ ſic etiam filius alimẽta nõ habebit ĩmo nihil:vt hic.et.C.de ſecũ.nup.l.fi.in prin.⁊.ſ̃.de here.⁊ fal.§.exheredatos.colla.j.⁊.ſ̃.de imen.do.in fi.col.vij.

c ¶ Nullum.ipſo iure ſm M.⁊ Azo.ſed ſm Jo.et alios dic per ſententiã:⁊ ſic aget querela.⁊ ſȝ hoc dices euacuato.i.euacuãdo per q̃relã.⁊ ſic tp̃s pro tẽpore:vt.ff.de lega.iij.etiã.⁊.C.de infa.l.ſi poſſidonium.ſed primi proprie ponunt:ſcȝ ipo iure ⁊ hoc plene dixi.ſ̃.eo.§.aliud.Accur.

Scriptura ꝑ parte tenere poteſt.

d ¶ Teſtamentum.Nota ſcripturã ꝑ parte tenere ⁊ pro parte nõ:vt h.⁊.C.de tranſac.ſi ex falſis inſtrumentis.et.C.de lati.li.tol.l.j.§.fi.ar.cõtra.ff.de mino.l.ex cauſa.

e ¶ Teſtamẽtis.nam et ſi parẽtib⁹ ⁊c̃.ſic.ff.de inof.teſta.l.nã et ſi.ad hoc.C.de ĩpube.et alijs ſub.l.ij.in p̃n.⁊.ff.de inoffi.teſt.l.papinianus.§.ſȝ nec ĩpuberis.⁊.C.ad tertull̃.l.fi.in prin.⁊.ff.de mili.teſta.ſi a milite.§.fi.Accur.

f ¶ Eos.ſcȝ parentes.

g ¶ Alienare.a bonis.ſcȝ exheredando.

h ¶ Tradiderit.accuſando eos de aliq̃ maleficio.

i ¶ Nurui ſue.id eſt vxori filij.Accurſius.

k ¶ Diſtinximus.ſ̃.eo.§.ſi coniunctus.

l ¶ Decreuimus.ſ̃.e.§.j.Accurſius.

m ¶ Relinq̃re.hec ingratitudo eſt per obliquũ.

n ¶ Diſpoſuim⁹.ſ̃.eo.ti.§.ſi quis de predictis.

o ¶ Cenſuim⁹.vt.ſ̃.eo.§.ſi vnum.

p ¶ Juſſimus.vt.ſ̃.eo.§.ſi quis de parentibus.et §.generalem.

q ¶ Firmitate.immo videt͛ ꝙ nõ:vt.ff.de iniuſto ⁊ rup.teſta.l.filio.cõtra.Sol.illa corrigit iſtam.

r ¶ Teſtamento.ſ.ꝑ querelam:vt diximus.ſ̃.eo.§.ſiue igitur.

s ¶ Leges.vt.C.de inoffi.teſtamẽ.l.omnimodo.et l.ſcimus.Accur.

t ¶ Conſiderare.ſic.ſ̃.de here.⁊ fal.§.bis oĩbus.

v ¶ Pulcherrimam.al's pulcherrima:vt ſit proprium nomen.⁊ al's pulcherrimam.

ruerint:⁊ ſcripti heredes noĩatã vel noĩatas cauſas vel vnã ex his verã eſſe mõſtrauerint[a]:teſtamẽtum ſuã habere[b] firmitatẽ decernimus.ſinautẽ hec obſeruata nõ fuerint nullũ[c] exheredatis liberis preiudiciũ generari:ſed q̃ſtũ ad inſtitutionẽ heredũ ꝑtinet teſtamento euacuato ad parentum hereditatẽ liberos tanq̃ ab ĩteſta to ex equa parte ꝑuenire/ne liberi falſis accuſatiõibus ↄdẽnent͛:vel aliquã circũſcriptionẽ ĩ parẽtum ſubſtãtijs patiant͛. ¶ Si vero cõtigerit in quibuſdã talibus teſtamẽtis quedã legata vel fideicõmiſſa aut libertates aut tutoꝝ donatiões relinqui:vel quelibet alia capitula cõceſſa legibus nominari:ea oĩa iubemus adimpleri ⁊ dari illis quib⁹ fuerint derelicta:⁊ tanq̃ in h nõ reſciſſuȝ obtineat teſtamẽtum[d]:⁊ hec quidẽ de parentũ ordinauimus teſtamentis[e]. Juſtũ autẽ perſpeximus et ecõtrario de liberoꝝ teſtamẽtis hec eadẽ cum aliqua diſtinctione diſponere. Sancim⁹ itaq̃ non licere liberis parentes ſuos p̃terire:aut quolibet mõ rebus ꝓprijs in quibus habẽt teſtãdi licẽtiam eos[f] oĩno alienare[g]:niſi cauſas quas enumerauim⁹ in ſuis teſtamẽtis ſpecialiter nominauerint. Has aũt eſſe decernimus ſi parẽtes ad interitũ vite liberos ſuos tradiderint[h]: citra cauſam tamẽ que ad maieſtatẽ ꝑtinere cognoſcitur. Si venenis aut maleficijs aut alio modo parentes filioꝝ vite inſidiati ꝓbabunt͛. Si pater nurui[i] ſue:aut concubine filij ſui ſeſe ĩmiſcuerit. Si parẽtes filios ſuos teſtamẽtum condere prohibuerint in reb⁹ in quibus habẽt teſtandi licentiã.omnibus videlȝ in huiuſmodi teſtamentoꝝ prohibitione ſeruãdis que in parentũ perſonam diſtinximus[k]. Si contigerit aut virũ vxori ſue ad interitum aut alienationem mentis dare venenum.aut vxorem marito:vel alio modo alterum vite alterius inſidiari tale quidẽ vtpote publicum crimen conſtitutum ſm leges examinari ⁊ vindictam legitimã ꝓmereri decreuimus[l]. liberis autem eſſe licẽtiam nihil in ſuis teſtamẽtis de facultatib⁹ ſuis illi perſone relinquere[m] que tale ſcelus noſcitur cõmiſiſſe. Si liberis vel vno ex his ĩ furore cõſtituto parẽtes eos curare neglexerint/oĩa ⁊ hic obſeruari precipimus que de parẽtibus furioſis ſuperi⁹ diſpoſuimus[n]. ¶ His caſibus etiã cladem captiuitatis adiungim⁹:in quaſi liberos detineri/⁊ per parẽtum contemptũ vel negligẽtiam non redẽptos ab hac luce trãſire contigerit/nullatenus eoꝝ parẽtes ad facultates ꝑueniãt liberoꝝ de quibus filij teſtari potuerãt:ſed omnia in hoc quoq̃ capitulo ſeruent͛ que ⁊ de parẽtibus vel cognatis atq̃ agnatis ab inteſtato ad talium perſonarum iura vocant͛:aut de extraneis ſcriptis heredibus ſupra cenſuimus[o]. Si quis de predictis liberis orthodoxus conſtitutus ſenſerit ſuũ parentem vel parẽtes nõ eſſe catholice fidei:hec ⁊ in eorũ ꝑſona tenere que ſupra de parẽtibus iuſſimus[p]. ¶ Si tales igitur cauſas vel certas aut vnã ex his liberi ſuis teſtamẽtis inſcripſerint ⁊ ſcripti ab eiſdem heredes aut oẽs aut certas aut vnam ex his probauerint:teſtamentũ in ſua firmitate[q] manere precipimus. ¶ Si aũt hec omnia non fuerint obſeruata/nullam vim huiuſmodi teſtamẽtum quãtum ad inſtitutionẽ heredum habere ſancimus:ſed reſciſſo teſtamẽto[r] eis qui ab inteſtato ad hereditatem defuncti vocantur/res eius defuncti dari diſpoſuimus:legatis videlicet vel fideicõmiſſis ⁊ libertatibus/⁊ tutorum dationibus:ſeu alijs capitulis ſicut ſuperius dictũ eſt ſuam obtinentibus firmitatem. Si quid autem pro legatis ſiue fideicõmiſſis ⁊ libertatibus ⁊ tutorũ dationibus aut quibuſlibet alijs capitulis in alijs legibus inuentum fuerit huic conſtitutioni contrarium:hoc nullo modo volumus obtinere. ¶ Et he quidem exheredationis aut preteritionis pene q̃ſtum ad ingratitudinis cauſas contra predictas perſonas ſtatuende ſunt:ſi que autem ex his inter crimina reputantur earum auctores etiam alias penas ſentiant legibus diffinitas.

☞ Nemini licitum eſt heredibus propinquis ⁊ affinibus ⁊ coniunctis defuncti ⁊ eius fideiuſſoribus vllam inquietudinem vel moleſtiã occaſione debiti defuncti vel generaliter quacunq̃ de cauſa ad prefatas perſonas ſpectantes ante ſpatium.ix.dierũ inferre:quicquid autem factum eſt intra predictum ſpatium eſt inualidum.nullo tamen ex hoc creditori circa temporalem preſcriptionem preiudicio generãdo.hoc dicit Bartolus.

¶ Hec aũt diſpoſuimus vt ⁊ parentes ⁊ filios a teſtamentoꝝ iniuria liberos reddam⁹. Ceterũ ſi qui heredes fuerint noĩati:etiã ſi certis reb⁹ iuſſi fuerint eſſe contẽti hoc caſu teſtamentũ quidẽ nullatenus ſolui precipim⁹: quicquid autẽ minus ei legitima portiõe relictũ eſt:hoc ſm noſtras alias leges[s] ab heredibus impleri.ſola enĩ eſt noſtre ſerenitatis intentio a parẽtibus ⁊ liberis iniuriam preteritionis ⁊ exheredationis auferre. ¶ Conſiderare[t] nanq̃ debẽt parentes quia ⁊ ipſi filij fuerunt.et eadem a ſuis parẽtibus ſperauerũt. Et ſimiliter qui nunc filij ſunt debẽt ſtudere parentum animos ſanare:quia ⁊ ipſi parẽtes fieri deſiderant:⁊ a ſuis filijs optant honorari. Unde ⁊ ↄſtat ad vtriuſq̃ partis vtilitatẽ atq̃ cautelam preſentẽ legeȝ fuiſſe prolatã:quã ex hac occaſione promulgãdam eſſe perſpeximus:in aliquo autẽ negocio diſceptantes inuenimus pulcherrimam[v] filiam gratam quidẽ a ſua genitrice fuiſſe dictã:exheredatam aũt teſtamento noĩatam eã tam in paternis q̃ȝ maternis facultatibus ⁊ talẽ quidẽ ſcripturã:quia dolo eã ⁊ machinatione quorũdam cõpoſitã fuiſſe cõperimus nullo mõ ꝑmiſimus obtinere filiã autẽ heredẽ patris ac mr̃is iuſſimus fieri:ſicut ⁊ in ſcriptis ꝓlatum ſup hac cauſa noſtrũ manifeſtat arbitriũ. ¶ Meminim⁹ inſup legẽ a nobis fuiſſe prolatã ꝑ quã iuſſimus nulli penitus eſſe licẽtiã corpora defunctoꝝ debiti gratia detinere:aut impedimẽtũ eorũ facere ſepulture. Sed in preſenti quẽdam cognouimus cuiuſdã mortui genitorem a ſepultura ſui filij redeuntẽ nomine debiti tenuiſſe:ideoq̃ pium ⁊ humanũ eſſe perſpeximus talem crudelitatẽ hac lege pijſſima coercere. ¶ Sancimus † itaq̃ nulli penit⁹ eſſe licẽtiã aut heredes/aut parẽtes/aut liberos/aut cõiugem/aut agnatos/vel cognatos/aut alios affines ei⁹/aut fideiuſſores ante nouem dierũ ſpatiũ in quibus videntur lugere ↄueniendi: Inualida eſſe.

† Facit ad hoc.§.c.ex parte.iũcta gloſ.ſup ꝟ.appellatiõe extra de ſepul.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

aut quocũq; modo inquietandi: aut aliquã admonitionẽ eis offerendi/aut in iudicio eos vocandi/ſiue debiti gratia qḋ a defuncto deſcendit:ſiue alterius cuiuſcunq; cauſe nomine ad memoratas perſonas ſpecialiter pertinẽtis. Si vero intra.ix.dierũ ſpatium aliquis auſus fuerit quãlibet de predictis perſonis aut cõuenire:aut aliquã cautionem ſeu promiſſionẽ vel fideiuſſionẽ exigere ab ea:hec oĩa inualida [a] eſſe decernimus. ¶ Poſt.ix. autem dierum excurſum ſi quis ꝯtra tales ꝑſonas aliquas habere putauerit actiões eas ſm legẽ exerceat/nullo videlicet preiudicio [b] actoribus ex hoc interuallo circa tẽporalez preſcriptionẽ:aut in alia quacũq; legitima allegatione penitus generando.

☞ Qui ꝯſtituit vel ſpopondit pro alio ſi quidem perſonaliter eſt locutus dicendo ſatiſfaciã:obligatur in quãtitate qua dixit:ſi dixit ſatiſfiet a me ⁊ ab illo nõ cõſentiente pro rata eſt obligatus. Si vero alternatiue ſatiſfiet a me aut ab illo:nõ ꝯſentiẽte ipſe inſolidum tenetur. Si vero conſtituens locutus fuit imperſonaliter nullus tenet̃:ſalua tamen manẽte actione contra illos cõtra quos de iure cõpetit. his obtinentibus in quibuſcũq; caſibus nondum finitis. hoc dicit Bar.

¶ Ad hoc † aliud capitulum ad pecunie cõſtitutionem ſeu ꝓmiſſionem reſpiciens hac lege preuidimus diffinire. ſancimus igit̃ ſi quãdo aliquis aut pro ſe aut alia perſona pecuniã conſtituerit vel ſpoponderit:dicẽs forte cuicũq; ſatis tibi facio. cum in quãtitatẽ quaz dixit modis omnibus obligari:atq; ꝓmiſſionem ſeu ſponſionem ſuam adimplere ⁊ debitũ cõpelli perſoluerẽ. ¶ Si qs autẽ dixerit:fiet tibi ſatis a me ⁊ ab illo ⁊ illo:illis quidẽ quos noĩauerit non ꝯſentiẽtibus nullũ ex tali voce fieri preiudiciũ [c] :ſed nec ipſum qui hoc dixerit ꝓ illis perſonis quas noĩauit aliquã actionem ſuſtinere:pro ſe autez quod ſm leges debere monſtratus fuerit/pro rata tm̃ portiõe perſoluere. Si autẽ dixerit fiet tibi ſatis aut a me aut ab illo ⁊ illo:tũc nominatis quidem ſimili modo nõ conſentiẽtibus nullũ fieri preiudicium:ipſum autẽ qui hoc promiſerit integrũ quidem debitum cogi perſoluere. Si quis aũt dixerit fiet tibi ſatis cuz tali verbo vt imperſonaliter [d] dicto tanq̃ ſi nihil promiſerit:ita ab omni exactione liberum ſeruari. Si quã autem cõtra nominatas ꝑſonas putauerit ſibi actionez competere:eã ſm leges aduerſus eos proponere ⁊ legis auxilio perpotiri.

¶ Hec aũt obtinere ſancimus in cauſis omnibus que nondũ iudiciali ſententia vel amicabili conuentione ſopite ſunt parens chariſſime atq; amantiſſime. Celſitudo itaq; tua preſentem noſtri numinis generalez conſtitutionem edictis quidem in hac regia ciuitate more ſolito ꝓponendis:preceptionibus aũt ad prouinciarũ rectores dirigendis ad omnium notitiam faciat peruenire.

¶ Ut liceat matri ⁊ auie [e] ⁊ alĳs [f] parentibus poſt legitimam partem liberis derelictaz quomodo voluerint reſiduã facultatẽ ſuam diſponere/⁊ alia capitula plura.

Titulus.xiiĳ.

☞ Contra voluntatẽ teſtatoris vel cõtrahentis:patri non acquiritur vſuſfructus ꝙ ſi teſtator nihil diſpoſuit:aut a teſtatore electus deceſſit iudiciarius cum cautione dabitur curator. Bal.

Idem Auguſt. Theodoro prefecto pretorio.

DIuerſis capitulis ad nos relatis neceſſariũ eſſe perſpeximus ꝯgnali hac lege diſponere [g]. Sancim⁹ igitur licentiam eſſe ⁊ matri et auie alĳſq; parẽtibus poſtq̃ reliquerint filĳs partem que lege [h] debetur qḋ reliquũ eſt ſue ſubſtantie ſiue inſolidũ voluerint:ſiue ĩ partẽ filio vel filie nepoti vel nepti: ⁊ deinceps deſcẽdentibus donare:aut etiam per vltimã relinquere voluntatẽ ſub hac diffinitione atq; cõditione ſi voluerint vt pater:aut qui omnino eos habẽt in poteſtate in his rebus neq; vſũfructum neq; quodlibet penitus habeant participium [i] : hoc enim et extraneis relinquere poterãt: vnde nulla parẽtib⁹ vtilitas naſceretur:hoc itaq; nõ ſolum parẽtibus:ſed etiam omni perſone [k] licere precipimus. ¶ Res autẽ ita relictas ſiue donatas poſitis ſub poteſtate ꝑſonis(ſi quidẽ perfecte ſint etatis:lʒ ſub poteſtate ſint) licentiam habeant quo volunt modo diſponere [l]. Si vͦ etate minores ſint:per quem perſpexerit teſtator aut donator hec gubernẽtur donec illi quibus donata ſunt aut relicta ad perfectam etatem veniant:licentiam habente teſtatore vel donatore ⁊ matri ⁊ auie horum quibus res collate ſunt/ipſarũ rerum ſi voluerint gubernationẽ cõmittere:lʒ maritis iuncte ſint memorate mulieres:ita tamẽ ſi ⁊ ipſe huiuſmodi gubernationem ſuſcipere voluerint. Si vero forſan is qui relinquit aut donat nullum his diſpenſatorẽ ordinauerit aut ab eo datus huiuſmodi gubernationez ſubire noluerit:aut moriat̃ anteq̃ illi perfecte fiant etatis. Iubemus iudicem competentem curatorem fidedignum cum legitima fideiuſſione rebus talibus [m] ordinare:qui debeat relictam talibus perſonis ſubſtantiã gubernare atq; cuſtodire donec illi ad perfectam(ſicut dictum eſt)etatem perueniant. In illis enim caſibus legẽ que vſum parentibus [n] prebet volumus cuſtodiri:quibus non ineſt ſpecialiter huiuſmodi conditio.

a ¶ Inualida eſſe. immo maiores penas pati debet:vt.s̃.vt defun.ſeu fu.§.j.que eſt ꝯtra. Sol.pena amiſſionis proprĳ et alterius tãti:⁊ tertie partis bonorũ locum habet cũ vel in moribundũ vel adhuc viuẽtem iniuriat̃ vel q̃ prohibet exequias fieri.ſinautem in cautionibus exigẽdis locũ hec aut̃. habeat. Azo. Et ſic no.ꝙ quedã cauſa funeris ꝯcedunt̃ que al's non concederent̃ vt hic. et.C.de iure deli.l.fi.§.in computatione.⁊.C.de ſepul.vio.l.fi.⁊.ff.de in ius vocan.l.ĳ.§.pe.⁊.§.fi.

Preiudiciũ non fit agere nõ valenti.

b ¶ Preiudicio. Nota ꝙ nõ fit preiudicium agere nõ valenti:vt.C.de preſcrip.xxx.anno.l.ſicut.in fi.⁊ de anna.excep.l.fi.in fi.et.C.qñ actio de pe.eſt anna.l.pe.et.ff.de collu.dete.l.ĳ.§.j.⁊.ff.de iudi.l.ĳ.§.penul.et.j.de ſanc.epiſ.§.ſi vero epi.

c ¶ Fieri preiudiciũ.nam non poteſt quis cõſtituere alium ſoluturuʒ:vt.ff.de conſti.pecu.§.ſed et ſi quis conſtituerit.⁊ inſti.de inuti.ſtipul̃.§.ſi quis aliũ.et.ff.de duob⁹ reis.l.his verbis.ſic econtra alĳ non poteſt ꝯſtitui:vt in ea.l.§.iul.ſcribit.⁊ ar.ff.de v̂bo.obli.l.ſi mihi ⁊ titio.in prin.

†Ex hoc.§ extracta eſt aut̃.q̃ eſt ſuper.l.j.C.de ꝯſti.pecu.et incipit.ſi qñ.

d ¶ Imꝑſonaliter.ſic dicẽdo ſimpliciter ſatiſfiet tibi:non valet:⁊ ſic nota certa ⁊ ſpecificata valere que al's non valerent:vt ff.ſi quis cau.ſed et ſi.§.queſitũ.⁊ de acqui.here.ſi quis mihi bona.§.iuſſum.et.ff.ſi cer.peta.l.fi.§.labeo.⁊.ff.de vſur.l.qḋ in ſtipulatiõe.et.ff.quod cuiuſq; vniuerſita.l.iteʒ.§.j.⁊.ff.man.qui mutuã.§.ſalarium.

Specificata valẽt q̃ al's non.

e ¶ Ut liceat matri et auie ⁊c̃. Hec prima pars expeditur vſq; ad.§.ad hoc autem ⁊ illud.

f ¶ Et alĳs. hec expedit̃ ab inde per totum.

g DIuerſis capitulis. Diſponere.ſ.qḋ iuris ſit in iſtis capitulis. Accur.

h ¶ Que lege.vt.s̃.ḋ triẽ.⁊ ſemiſ.§.j.

i ¶ Participium. nam ⁊ iure veteri h̃ licebat:vt ff.ad trebel.imperator.⁊ ff.de here.inſtit.l.quidã. lʒ nõ poſſet teſtator dicere vt illud caſtrẽſis eſſet peculĳ niſi illud eſſet verum:vt.ff.de caſtrẽ.pec.ſi forte.que eſt arg.ꝯtra.q̃ ſic ibi quoddã falſum inducit̃.ſed de h̃ dic vt in ſumma hui⁹ ti.in pñ. Sʒ nunqd etiaʒ in naturali debito hanc cõditionem adĳcere põt vt patri nõ querat̃? Reſpon.ſic:cum in hoc filius non grauetur:immo eius conditio melior efficiatur:vt.C.ḋ inoffic.teſta.l.filius matrem. Accur.

k ¶ Perſone.ſ.extranee relinquenti. Accur.

l ¶ Diſponere.ergo ⁊ teſtamẽtũ facere ſm q̃ſdaz qḋ non puto:vt.ff.de dona.cau.mor.l.tam is.§.filiuſfamilias.nam etiaʒ in ꝓprietate aduẽticiorũ filius non teſtatur:vt.C.de bo.que libe.l.fina.§.filĳs autem. Accur.

m ¶ Rebus talibus. No. rebus dari curatorẽ:vt ⁊ qñ patre recuſante filius adit hereditatem delatã ex aduẽtitia cauſa:vt.C.de bo.q̃ libe.l.fi.§.ſinautem patre.non aũt ꝑſone datur.vt.C.de cu.fu.l.fi.in prin. Accur.

n ¶ Parentibus.q̃ eſt.C.de bo.q̃ lib.l.cũ opʒ.⁊ ſic not.hic caſus in quibus vſuſfructus ĩ aduẽtitĳs patri nõ querit̃. Prim⁹ qñ ſub hac cõditione relinquit̃ vel datur a parẽte vel ab extraneo vt h̃. Scḋs ſi pr̃ remittat vſũfructũ:vt.C.de bo.que libe.l.cũ oportet.§.ſinautem. Terti⁹ in hereditate fr̃is vel ſororis in quãtacunq; parte admittit̃.vt.j.de heredita.ab inteſtato.§.ſi vero. Quartus in hereditate quam adit filius patre nolẽte:vt.C.de bo.que libe.l.finali.§.ſinautem patre. Quintus eſt in ſeruo filio legato:vt eũ manumittat:vt C.de bo.que lib.l.fi.§.fi. Sext⁹ in lucro dotis vel donatiõis propter nup.

UNIVERSIDAD DE

☞ Liberi ꝺ libera muliere nati cũ qua nuptie eſſe poterant ſi a patre nominati fuerint filij non adiecto hoc verbo naturales: legitimi efficiũtur: et matrimoniũ inter illa verba proferentem ⁊ mulierem ex qua nati ſunt interceſſiſſe mõſtratur. ⁊ ſi pater vni ex filijs talia verba dixerit omnibus prodeſt qui ex eadẽ matre ſunt orti. hoc dicit.

¶ Ad hoc autẽ † et illud ſancire perſpeximus: vt ſi quis filiuz vel filiã habẽs de libera muliere cuz qua nuptie conſiſtere poſſunt dicat in inſtrumẽto ſiue publica ſiue propria manu cõſcripto ⁊ habenti ſubſcriptionẽ trium teſtiũ fidedignorum/ ſiue in teſtamẽto ſiue in geſtis [a] monumentoꝝ hũc aut hanc filiũ ſuum eſſe aut filiaz ⁊ non adiecerit naturalem/ hmõi filios eſſe legitimos ⁊ nullã aliã ꝓbationẽ ab his queri: ſed omni frui eos iure qꝺ legitimis filijs noſtre ꝯferunt leges: vtpote ipo patre (ſicut dictum eſt) filios ꝓprios vocãte [b] eos. ex hoc enim ⁊ cum eorum matre mõſtratur [c] legitimum habuiſſe matrimoniuz: vt neqꝫ ab ea pro nuptiaruz fide alia probatio requirat. Si autẽ pater ex ipſa muliere [d] multos filios habẽs vni ex eis teſtimoniũ quodlibet ex predictis prebuerit modis: ſufficere ex eadeȝ muliere natis ad legitima iura patris teſtimonium vni datum.

☞ Liberi nati ex nuptijs legitime contractis lȝ nõ ſolẽnibus: ad paternam hereditatem pariter vocantur cũ filijs natis ex nuptijs ſolẽniter ꝯtractis: ſiue precesserint eos ſiue ſequantur. h. d. Bar.

¶ Hoc quoqꝫ preſenti ꝯſtitutioni perſpeximus adijciẽdum: vt ſi quis ex non ſcripto per affectum nuptialẽ vxorẽ acceperit: ⁊ ex ea filios procreauerit: ſoluto autez matrimonio ꝯtingat eum etiam aliam ducere cõiugem cum dotalibus inſtrumentis: ⁊ ex ea ſimil'r filios procreare: nullum circa paternã hereditatẽ cum alijs filijs ex indotata coniuge natis preiudiciuz fieri: ſed cum alijs filijs ex ſecunda natis vxore que cũ dotalibus inſtrumentis copulata eſt/ ad patris etiam illos hereditatẽ vocari: cum etiam ex ſolo affectu poſſit conſiſtere [e] matrimonium: qꝺ ſimiliter valere volumus etiã ſi prius quidẽ cum dotalibus inſtrumentis iungatur aliqs vxori: poſt illam vero alteram ducat ſolo nuptiali affectu.

☞ Maximis dignitatib⁹ decorati vſqꝫ ad illuſtres incluſiue ⁊ excluſiue: ſine dotalibus inſtrumẽtis nuptias nõ poſſunt ꝯtrahere: exceptis barbaris. Inferiores autez cum dotalibus inſtrumẽtis ⁊ ſine: nuptias cõtrahere poſſunt. h. d. Ange.

¶ Quia vo † legem dudũ protulimus [f] iubẽtem aut dotalia fieri documenta: aut alias ꝓbationes procedere factas apud eccl'ie defenſores per quas nuptias cõpetat confirmari aut certe ſacramẽta preberi: in ꝓſenti perſpexim⁹ melius diſponere ea q̃ de his pridem ſancita ſunt. Et ꝓpterea iubem⁹ eos qui maximis dignitatibus decorati ſunt vſqꝫ ad illuſtres [g] non aliter nuptias celebrare niſi dotalia ſcribant inſtrumẽta: niſi tamen aliqs anteqꝫ mereretur huiuſmodi dignitatẽ ex affectu ſolo duxit vxorẽ. tales eniz nuptias ante dignitatẽ factas et poſt dignitatem legitimas manere precipimus [h] ⁊ ex his natos legitimos eſſe filios. Poſtqꝫ vero honorati fuerint aliqui huiuſmodi dignitatibus: nõ aliter ducere vxores niſi cum dotalibus inſtrumentis. Hanc autem legis ſubtilitatem cõcedimus [i] ſubiectis noſtre reipubu. barbaris: lȝ dignitatib⁹ huiuſmodi decorati [k] ſunt vt etiã ſub affectu poſſint ipſi volentes cõtrahere nuptias. reliquos autem omnes preter eos qui maximis (ſicut dictum eſt) dignitatibus decorati ſunt cuiuſlibet ſint dignitatis aut militie/ aut ſtudij/ ſi qdẽ voluerint aut potuerint nõ prohibemus eos cum dotalibus inſtrumentis ducere vxores. Si aũt etiã hoc nõ cuſtodierint ⁊ ex ſolo affectu celebratas nuptias firmas eẽ ſancim⁹ ⁊ ex eis natos legitimos eſſe filios iubemus [l].

☞ Ubi matrimoniũ eſt ſine dote ⁊ premoriẽs eſt locuples ſupſtes laborãs inopia ei ſuccedit in quarta parte: ꝗuis taz ex illo qꝫ ex alio matrimonio extent liberi minori tamen numero tribus: qꝛ tunc cum eis pro virili ſuccedit. Alexan.

¶ Quia vo legem [m] dudũ poſuimus ꝓcipientẽ vt ſi quis vxorem aliqñ ſine dotalib⁹ [n] acceperit cũ affectu ſolũ nuptiali: ⁊ hãc ſine cauſa legib⁹ agnita ꝓiecerit accipere eã quartã partẽ ſubſtãtie eius: et aliã poſt hanc fecimus legẽ decernẽtem [o] ſi qs indotatã vxorẽ per affectũ ſolũ acceperit: ⁊ vſqꝫ ad mortẽ cũ ea viuẽs ꝓmoriatur/ eã accipere ſil'r: ⁊ eã quartã ſumere illius ſubſtantie portionẽ: ita tamẽ vt nõ trãſcendat hoc centũ libraꝝ auri quãtitatẽ. In ꝓſenti melius [p] vtrãqꝫ legẽ diſponentes/ ſancimus in vtroqꝫ [q] caſu ex talibus mr̃imonijs natos filios legitimos eſſe ⁊ ad paternã vocari hereditatẽ: vxorẽ autẽ ex vtroqꝫ horũ caſuũ ſi quidem vſqꝫ ad tres habuerit [r] filios eius vir/ ſiue ex ea/ ſiue ex alio matrimonio: quartã partem ex ſubſtãtia viri [s] accipere. Si autez amplius fuerint filij: tñ in vtroqꝫ ſimiliter caſu accipere [t] iubemus mulierẽ qꝫtum vni cõpetit filioꝝ: ita qppe vt vſum ſolũ in talibus rebus mulier habeat: dñiuz aũt illis filijs ſeruet quos ex ipſis nuptijs habuerit. Si vo talis mulier filios ex eo nõ habuerit iubemus etiam dominij iure habere eam res quas ex viri facultatibus ad eam venire per ꝓſentẽ iuſſimus legẽ. Que tamẽ irrationabiliter excluſa [v] eſt in ipſo tẽpore expulſionis partam iubem⁹ accipe que ꝯtinet hac lege. Virũ eñ in talibus [x] caſibus quartam ſm priorẽ noſtram legẽ ex ſubſtantia

tet ſtatim

quã lucrifaciũt fili⁹ vel filiafa. vt. C. de bo. q̃ libe. nõ ſine. Sed h nõ placet. idẽ videt in ſeptimo. ſ. in reb⁹ q̃ filio obueniũt parẽtib⁹ ſoluẽtib⁹ mr̃imoniũ ſine cã rõnabili: vt. ĩ. vt nul. iu. §. qꝛ vo aliqd. idẽ ⁊ in octauo qñ. ſ. vſufru. filio relinqt. nã in eo pr̃ vſũfructũ hr̃e nõ põt cũ ſeruit⁹ ſeruitutis ⁊c. vt. ff. de ſer. lega. l. j.

† Cõcor. cũ hoc. §. ca. p tuas. in gl. ſup ver. appellauit. añ me: ibi: itez ſi pat filiuz extra q fil. ſint legi.

a ¶ In geſtis. in figura. ſ. iudicij.

b ¶ Uocante. Ex h no. qꝫ patris ꝓfeſſio in ſcriptis valet ad legitimationez. vt h. ⁊ ar. ſ. q. mo. nat. ef. ſui. §. ſi vo. ⁊. §. gñaliter. col. vij. ſic ⁊ valet vt ſeru⁹ liber fiat: vt. C. ꝺ lati. lib. tol. §. ſili qȝ mõ. ⁊ inſtitu. de adop. §. fi. ⁊ ſic in inuẽtario ꝓfeſſio ĩ ſcriptis valet: vt. C. ar. tu. l. fi. ⁊ ad h C. ꝺ nõ nu. pecu. l. gñal'r. nõ aũt ꝓdeſt vt de extraneo fili⁹ efficiat: vt inſtit. de adop. in fi. ⁊. ff. de iure pa. l. caius ſeius.

c ¶ Monſtratur. i. fingit. Accurſius.

d ¶ Muliere natis. Nota bñficiũ vni datũ et alijs ſimilibus datũ videri. vt C. de diuer. re. l. j. ⁊. C. de aduo. diuer. iudi. l. reſtituende. §. ad hoc. ⁊. ff. de teſta. tu. l. ſi qs ita. in ꝓn. Sȝ ar. ꝯ. C. de trãſact. l. j. ⁊. ff. de iudi. cũ ꝓtor. i ꝓn. ⁊. ff. de interro. actio. l. ij.

e ¶ Conſiſtere. ſine dote ⁊ ſine inſtr̃o vt h fuit. et. ſ. qui. mo. na. effi. leg. §. pe. coll'. vj. ⁊. ſ. de nup. §. nuptias. col. iiij.

f ¶ Protulim⁹. vt. ſ. qui. mo. na. effi. leg. §. qꝫtũ vo in militijs. Accur.

g ¶ Ad illuſtres. incluſiue ⁊ deſcenſiue. Accur.

h ¶ Precipimus. No. qꝺ a ꝓncipio valuit nõ rũpitur: lȝ ĩ eã cãm veniat a q̃ incipe nõ põt: vt inſtit. q. mo. teſt. infir. §. furioſi. et de leg. §. ſi qs debitori.

i ¶ Cõcedimus. i. remittimus. Accur.

k ¶ Decorati. Sed quare maius priuilegiũ eis cõcedit? Rñ. imo dedecus cũ iter viles cõputent: vt ĩ. reliquos autẽ ⁊c. et intelligo h de illis barbarꝭ q nobis ſubiecti ſunt. al's quomõ in eos. l. faceret. hic ergo ſubiugati erãt ſub impio romano. Acc.

l ¶ Iubemus. Hic no. qꝫ mr̃imoniũ valet etiã ſine ſcriptura ⁊ dote: vt hic. ⁊. ſ. ꝓxi. no. hoc aũt fallit ĩ tribus caſib⁹. Primus ĩ illuſtribus ⁊ q ſupra eos ſunt. vt in hoc. §. ⁊. ĩ. e. §. illo. Scõs ſi aliqs in dignitate poſit⁹ libertã in vxorem accipiat: vt. ſ. vt liber. dece. §. ſi qs autez.

Mr̃imoniũ an ſine dote et ſcriptura valeat.

† Cõcor. cũ hoc. §. gl. in c. raynuti⁹. ſupꝰ. clare. in meꝺ. ibi: qñqꝫ tñ, extra ꝺ teſta.

col. vj. Terti⁹ eſt ſi qs cõcubinã in vxorẽ accipiat: vt. C. de nat. lib. l. cũ qs. ⁊ vbicũqꝫ lex de hoc facit mentionẽ. ſemp eñ dicit cũ dotalibus. i. cũ dote: ⁊ inſtrumẽto. vel certe hoc fit ad filioꝝ legitimationem: nõ autẽ ad mr̃imoniũ: qꝛ ⁊ ſine his valet vt h dixi. ⁊ ĩſtit. de nup. §. fi. Itẽ eſt ⁊ alius vt qñ ſcenicã vel aliquã meretricẽ qs accipit: vt. C. de nup. l. imperialis. §. j. in fi.

m ¶ Quia vo legẽ. ſcȝ. C. de repu. l. vltima. ⁊. ſ. de nup. §. ſi qs eñ. col. iiij.

n ¶ Dotalibus. ſcȝ documentis.

o ¶ Legẽ decernẽtẽ. vt. ſ. de exhibẽ. §. qm̃ vo.

p ¶ Melius. Not. ergo qꝫ corrigit vtrãqꝫ. ⁊ ſic non dicũtur eſſe contrarie.

q ¶ In vtroqꝫ. ſcȝ quãdo eã reijcit ⁊ quãdo predeceſſit maritus.

r ¶ Habuerit. ſ. mulier.

s ¶ Ex ſubſtantia viri. ſcȝ quartam partẽ. ſcȝ ſi habet tres liberos vel pauciores. ſi vo plures tũc virilem vt dictum eſt.

t ¶ Accipere. ſcȝ quartã. vt in prin. huius. §. ſed ĩ alio caſu accipit demum viro mortuo.

v ¶ Excluſa. id eſt reiecta vel repulſa.

x ¶ In talib⁹. Quero an vtraqꝫ ꝓdictarũ legũ corrigat illa. ſ. ſ. de nup. §. ſi qs eñ. ⁊ illa. ſ. de exhi. §. qm̃ vo. vt in neutro caſu vir ſuccedat vxori? Quidã qꝫ ſic. ⁊ ꝓ eis eſt hec litera: q̃ dicit talibus caſibus quaſi de vtroqꝫ predictoꝝ faciat mentionẽ. Tu dic qꝫ tantũ illaz de nuptijs corrigit in eo qꝺ de viro dicit hic: vt pa-

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

tet ſtatiꝫ cū dicit ſm hāc ꝑoꝛē noſtrā. nā de illa de nup. dicit: ſꝫ coꝛrigit per aliā q̄ dicit nō diſtinguē dū ꝭ caſu qn̄ vn⁹ aliū ſic reijcit: vt. j. vt fra. fi. §. fi. col. ix. ⁊ facit ad hūc. §. j. vt nul. iud. §. ⁊ ſi qn̄. ⁊. C. de ſecū. nup. l. cum alijs. Itē q̄ro hic qd ſi nullus filioꝝ eſt ſed aſcēdentes? Rn̄. ꝑfert vxoꝛ ī ſumma centū aureoꝝ vt etiā pꝛo pꝛietatē habeat: in alijs reb⁹ ꝑferunt parētes vxo ri: vt. C. vnde vir et vxoꝛ. l. j. Itē qd ſi nullus deſcē dentiū vel aſcēdentiū eſt ſed tm̄ trāſuerſales? Rn̄. vxoꝛē q̄ſi iure accreſcēdi in totuꝫ vocari ſm Bul. Sed Pla. ꝯ. ⁊ verū dicit p. d. l. j. vnde vir ⁊ vxoꝛ.

a ¶ Permittimus. pꝛedi ctas ꝯſtitutiones nō ha bemus. naꝫ lex illa. C. de inceſt. nup. l. humilē. que hoc dicit. eſt valētini. nō alicuius iſtoꝝ. nō autem placet vt dicas loq̄ de ea q̄ eſt. C. de pac. cōuen. l. ex moꝛte. quia illa nihil de hac materia dicit.

b ¶ Nō venerit nuptias. ſecus ſi veniret: quia tūc nō nutrirent apud eū. vt C. vbi pup. edu. de. l. j.

c ¶ Matrem. qūo hoc cū dicat ius ꝙ ſūt alēdi vbi pr̄ iuſſit. vt. ff. de vē. iſpi. l. j. §. apud eū? Rn̄. ibi di cit qn̄ pater deceſſerat ꝭ quādo viuebat. Iteꝫ hic ꝑſtitit cauſam diuoꝛtij: qꝺ ibi non fuit.

† Cōcoꝛ. in c. ij. in gl. ſuper ꝟ. inſi pietur. poſt me. extra ꝺ cōuer. in fi. vbi recitat caſus hu ius. §.

d ¶ Alant. addit Ir. ma tris locupletis expenſis.

e ¶ Egētem. ſecus ſi locu ples. vt. ff. de liber. agno. ſi quis a liberis. §. ſi im pubes. ⁊. l. vlti.

f ¶ Filios paſci. Nota ali mēta hincinde in neceſſi tatib⁹ ꝑſtari: vt ꝭ. ⁊. C. de ali. pꝛe. a pa. l. j. ⁊. ij. ⁊. iij. ⁊. ſ̄. neq̄ viꝝ qꝺ ex do. §. fi. col. viij. ⁊. ſ̄. qb. mo. na. ef. ſui. §. pe. col. vij. ⁊. ff. ꝺ lib. agno. l. ſi qs a liberis. ⁊. C. de bo. que libe. l. fi. §. hoc ꝓculdubio. Itē no. haberi diſtinctionē ꝑſo narū apud quē debeant eſſe: vt ꝭ. ⁊. C. ꝺ diuoꝛ. fa. apud quem libe. l. j. ⁊. C. vbi pu. edu. de. l. j. ⁊. ſ̄. de nup. §. ei⁹. ⁊. C. de pa. po. filia. Hoc tm̄ not. ꝙ vſq̄ ad triēnium mater alere dꝫ: vt. C. de pa. po. l. pe.

Alimēta hincinde ī neceſſita tib⁹ filijs ꝑſtantur.

† Cōcoꝛ. c. cūꝫ hřet. in gloſ. ſi. poſt me. extra ꝺ eo q̄ dux. in matri. quaꝫ pol. ꝑ adul. vbi ē bona gloſ.

g ¶ In veterib⁹. vt. C. de repu. conſenſu.

h ¶ Legib⁹. vt. ſ̄. de nup. §. ſi igit. colla. iiij. ⁊. C. de repu. l. pe. ⁊ fi.

i ¶ Facile. i. ſine pena.

k ¶ Perſpexim⁹. ſunt au tem ſeptē vt ſubijcit. Itē tres alie adijciūtur: vt. j. eo. §. pꝛedictis.

l ¶ Extantibus. ſ. filijs.

m ¶ Inſcribere. ſi accuſet

mulieris accipere modis oībus pꝛohibemus. ¶ Illo indubitāter obſeruādo vt Leonis pie memo rie conſtitutio in oībus alijs caſi bus qui nō ꝯtinent ꝑſenti lege ꝓ pꝛiā habeat foꝛtitudinē. Conſtā tini vo pie memoꝛie legē ad Gre goꝛiū ſcriptā ⁊ ſup ea factā inter pꝛetationē a Martiano pie me moꝛie ꝑ quā mulierū ꝯiunctiōes quas Conſtātini lex abiectas vo cauit ad quoſdā dignitate deco ratos ꝓhibent: nullo penit⁹ mo do valere ꝑmittimus [a]: ſꝫ licētiā volētibus pꝛebemus: vt ⁊ ſi qui buſlibet magnis dignitatib⁹ de coꝛent hmōi mulieres cū dotali bus inſtr̄is ſibimet copulare. re liqui vo citra eos qui maioꝛibus dignitatib⁹ decoꝛati ſunt: licētiā habebūt hmōi mulieres accipe ſi ue ſcripto voluerint ſiue ſolo af fectu nuptiali: ſi tm̄ libere ſint ⁊ cū quibus liceat nuptias celebꝛare.

☞ Diuoꝛtio celebꝛato liberi ad paren tum hereditatem nihilominus vocātur. ⁊ alendi ſunt apud parentē qui diuoꝛtij cauſam non pꝛeſtitit: expēſis alterius pa rentis cōmittentis cauſam diuoꝛtij niſi alius inops ſit: tunc enim apud diuitem alendi ſunt his pariter obtinentibus in parentibus ⁊ liberis. hoc dicit Bar.

¶ Illud quoq̄ † diſponēdū eſſe perſpeximus vt ſi qn̄ inter mari tum ⁊ vxoꝛem nuptias ſolui cōti gerit: ex huiuſmodi nati filij nul lo modo ledātur ex ſeparatione nuptiarū. ſed ad parentum here ditatem vocent ex patris ſubſtā tia indubitāter alendi. Et ſi qdeꝫ pater occaſionē ſeparationis pꝛe beat: ⁊ mater ad ſecundas nō ve nerit nuptias [b]: apud matrē [c] nu triantur expenſas patre ꝑbente. Si vo ꝑ cauſam matris oſtēdat ſolutū matrimoniū: tūc apud pa trem maneāt filij ⁊ alātur [d]. ſi au tem ꝯtigerit patrem quidem mi nus idoneū eſſe: matrē vo eſſe lo cupletem apud quam pauperes filios manere ⁊ ab ea nutriri iu bemus queādmodū † eñ filij lo cupletes cogūtur matrē egentē [e] alere: ita iuſtū decernim⁹ ⁊ a ma tre locuplete filios paſci [f]. Quod aūt de alenda matre ⁊ filijs diffi niuimus indigentib⁹: hoc quoq̄ in oībus aſcēdentibus deſcēden tibuſq̄ perſonis vtriuſq̄ natu re valere pꝛecipimus.

☞ Marito atq̄ vxoꝛi diuoꝛtium cele bꝛare permittitur ex cauſis hic enumera tis. hoc dicit Bartolus.

¶ Quia vo plurimas in veteri bus [g] ⁊ nr̄is legibus [h] inuenimus cauſas / ex quibus facile [i] nuptia rum ſolutiōes fiunt: ea cā ꝑſpexi mus [k] ex his abſcidere aliq̄s que nouas indigne ad ſoluendas nu ptias viſe ſunt / ⁊ eas ſolūmō no minatim ꝑſenti inſerere legi pꝛo quib⁹ rōnabiliter pōt ſiue vir ſi ue mulier repudiū mittere. Nūc aūt cauſas ex q̄bus marit⁹ repu diū mittere ſine ꝑiculo pōt ⁊ dotē vxoꝛis lucrari ſeruato in ea dn̄io ex eodē mr̄imonio filijs aut filia bus aliq̄b⁹ nō extātib⁹ [l] frui etiā ꝓpꝛietate: has eſſe decernimus. Si ꝯ imperiū cogitātibus aliq̄ bus ꝯſcia eſt mulier: aut etiā viro ſuo nō indicet. Si autē vir hoc a muliere denūtiatum tacuerit: li ceat mulieri ꝑ q̄ſcūq̄ ꝑſonaꝫ hoc declarare impꝛio: vt vir nullaꝫ ex hac cauſa repudij inueniat occa ſionē. Si de adulterio † maritus putauerit poſſe ſuā vxoꝛē ꝯuinci: opꝫ virū ꝓus inſcribere [m] mulie rem aut etiā adulterū [n]: ⁊ ſi hmōi accuſatio verax eſſe oſtendit: tūc repudio [o] miſſo habere virū † ſup antenuptias donationē ⁊ dotē: ⁊ ad hoc ſi filios non habeat tantū accipere ex alia vxoꝛis ſubſtātia / q̄ſtū dotis tertia pars eſſe cogno ſcitur: vt eius ꝓpꝛietati ⁊ dos et a nobis diffinita poſtea pena ap plicet. Si eniꝫ filios habuerit ex eodē mr̄imonio / iubemus etiam dotē (ſm ꝙ de hoc cenſent leges) aliāq̄ mulieris ſubſtātiam filijs ꝯſeruari: ⁊ ita adulterū legitime conuictū vna cū vxoꝛe puniri: ⁊ ſi quidē habeat vxoꝛē adulter acci pere eam ⁊ dotē pꝛopꝛiā: ⁊ ꝓpter nuptias donationē: ⁊ ſi filios ha beat ſolo vſu mulier fruatur / do natiōis pꝛopꝛietate [p] ſm leges fi lijs ſeruāda: aliā vo mariti ſubſtā tiā eius filijs ex nr̄a largitate do namus: filijs aūt nō exiſtētibus / antenuptialis quidē donationis pꝛopꝛietatē mulieri cōpetere ſan cimus: aliam vo mariti ſubſtātiā omnē fiſco [q] ſm antiquas applica mus leges. Sed ſi quolibet mo do mulier vite viri fuerit inſidia ta: aut alijs hoc faciētibus ꝯſentiēs viro nō indicauerit. Si cum viris nolente marito extraneis cōuiuatur / aut cum eis lauatur. Si nolente viro foꝛis domum manſe rit: niſi foꝛſan apud pꝛopꝛios parentes. Si circenſibus aut theatris aut amphiteatris interfuit ad ſpectanduꝫ ignoꝛante aut pꝛohibente viro. ¶ Si ergo cōtigerit ali quem citra vnam pꝛedictarū cauſarum vxoꝛem ſuam a domo pꝛopꝛia expellere vt ⁊ illa non habens parentes apud quos poſſit manere ex neceſſitate foꝛis habitet no cte: iubemus nullam eſſe marito licentiam pꝛopter cau ſam hāc repudiū mittere vxoꝛi eo ꝙ ipſe huius rei actoꝛ exiſtat [r]. ¶ Cauſas aūt pꝛo quibus rationabiliter poteſt viro a muliere mitti repudiū: ex quibus poteſt ⁊ dotem recipere: ⁊ ꝓpter nuptias donationem exigere: ſilr̄ filijs ſeruāda donationis ꝓpꝛietate: aut filijs nō extantibus habere etiaꝫ hmōi dominiū has eſſe ſolas diſponimus. Si contra imperiū aut ipſe cogitauerit aliquid / aut co gitantibus cōſcius non indicauerit imperio: aut per ſe aut per quācūq̄ perſonam. Si quolibet [s] modo vir in

iure extranei nō iure ma riti iſra. gl. dices accuſan ti non imponitur neceſſi tas inſcriptiōis: vt. C. ad l. iul. de adult. q̄uis. Vel hoc nouū ius: illud autē vetus dicit qꝺ eſt verius. Accurſius.

n ¶ Etiā adulterū. quaſi dicat nō ambo ſimul: q̄a hoc fieri nō poteſt: vt ar. ff. ad leg. iuli. de adul. l. ſi maritus. §. fi.

o ¶ Repudio. olim pꝛius debebat repudiare ꝙ ac cuſare: vt. C. ad legē iuli. de adul. l. crimen. ⁊. ff. ad legē iul. de adul. l. miles. §. volēti. que ſunt cōtra. Sed hodie poteſt vt ꝭ. ⁊ j. vt nulli iudi. §. ſi quan do vero.

† Cōcoꝛ. cū hoc tex. ca. tue fraterni tatis. in gl. ij. i ſi. extra de ꝓcura.

p ¶ Pꝛopꝛietate. No. hic lucrari virū ſi ꝯ vxoꝛem inſcribat. Sed videt mo naſterio dari in quo eſt mittēda hec femīa: vt. j. vt nulli iudi. §. adulterā. colla. ix. que eſt ꝯ. Solu. illud quando includitur in monaſterio: ſꝫ hoc ni hil eſt: quia ſemper dꝫ in cludi vt dicit ibi. Quare dicūt alij ꝙ hic in dote: ibi in alia ſubſtantia mu lieris dicit. Sed hoc nō valet: quia in fine illius §. adulteraꝫ. dicit pacta ſeruāda viro circa dotē: ſi eñ lucraret eā per. l. vt hic dicit quare diceret ei in hoc ſeruari pactum. Dic ergo tu ꝙ hec ſm il lam intelligit. Accur.

† Cōcoꝛ. cū hoc tex. c. j. in glo. j. ex tra vt lit. nō conteſta.

q ¶ Fiſco. Sed hoc hodie coꝛrigitur. naꝫ non ſunt cōfiſcanda aliqua ſic in diſtincte: vt. j. vt nulli iu di. §. ſi. Accur.

r ¶ Exiſtat. Nota nō ꝓfi cit alterius culpa cū ego ꝑſtitero cauſam: vt hic ⁊ C. de aſſer. tollē. l. j. §. fi. ⁊ ff. de eo ꝑ quē fac. eſt. l. fi. §. fi. et. ſ̄. de teſti. §. et hoc multotiēs. colla. vij.

Culpa al terius nō pꝛoficit et q̄ cauſam pꝛeſtitit.

s ¶ Si quolibet. Not. hic

ſidiatus fuerit vite mulieris/aut
aliis hoc volentibus ſciens non
manifeſtauerit vxori et ſtuduerit
ſm leges vlciſci[a]. Si marit⁹ vxo
ris caſtitati inſidiatus aliis etiaꝫ
eam adulterādam tētauerit tra⸗
dere. ¶ Si vir de adulterio iſcri⸗
pſerit vxorem/⁊ adulterium non
probauerit: licere mulieri volēti
etiam pro hac cauſa repudiū de⸗
ſtinare viro ⁊ recipere quidē pro
priam dotem. lucrari autem ⁊ an
tenuptialem donationem: et pro
huiuſmodi calūnia ſi filios nō ha
buerit ex eodem matrimonio tm̄
ſm proprietatē accipere mulierē
ex alia viri ſubſtātia quātū ante⸗
nuptialis donatiōis tertia pars
eſſe cognoſcitꝛ. Si autē filios ha⸗
buerit: iubemus omnem viri ſub
ſtantiā filiis cōſeruari firmis ma
nentibus que de antenuptiali do
natione aliis legibus continen⸗
tur[b]: ita tamen vt etiam propter
illatā adulterii accuſationē et nō
pbatā illis quoqꝫ marit⁹ ſubda⸗
tur ſuppliciis: que etiā eſſet paſ⸗
ſura mulier ſi hm̄oi fuiſſet accuſa
tio approbata[c] ¶ Si quis in ſua
domo in qua cū ſua cōiuge com⸗
manet contēnens eam cum aliis
inueniatur in ea domo cōmanēs:
aut in eadem ciuitate degens in
alia domo cum alia muliere fre⸗
quenter manere cōuincitur: ⁊ ſe⸗
mel et ſecundo culpatus aut per
ſuos parentes: aut per mulieres:
aut per alias aliquas fidedignas
perſonas huiuſmodi luxuria nō
abſtinuerit[d]: licere mulieri pro
hac cauſa ſoluere matrimoniū ⁊
recipere datam dotem ⁊ antenu⸗
ptialē donationē: ⁊ pro tali iniu⸗
ria tertiam partem eſtimationis
quā antenuptialis facit donatio
ex eius ſubſtātia percipere: ita ta
men vt ſi filios habuerit vſu ſolo
mulier potiatur rerū quas ex an
tenuptiali donatione ⁊ pena ter⸗
tie portionis mariti ſubſtātie ac⸗
ceperit dominio cōmunib⁹ filiis
conſeruādo. Si aūt filios nō ha⸗
buerit ex eodē matrimonio: ha⸗
bere eam taliū rerum etiam pro⸗
prietatem precipimus.

☞ Nuptie regulariter cōſenſu non ſol⸗
uuntur niſi caſtitatis concupiſcentia do
te et donatione propter nuptias liberis
ſeruata: altero autē vel vtroqꝫ alias nu⸗
ptias poſtea contrahente vel aliter luxu
rioſe viuēte delinquētis ſubſtantia ad fi⸗
lios debet peruenire filiis mīoribus per
iudicem gubernatore dato. filiis vero nō
extantibus ad fiſcum eorum ſubſtantia
debet peruenire. hoc dicit Bartolus.

¶ Quia vero ex conſenſu aliqui
vſqꝫ ad p̄ſens alterna matrimo⸗
nia ſoluebāt[e]: hoc decetero fieri
nullo ſinim⁹ modo: niſi forte qui⸗
dam caſtitatis[f] ꝯcupiſcentia hoc
fecerint. Si aūt huiuſmodi per⸗
ſone filios habuerint tam dotēꝫ
q̄ꝫ antenuptialem donationē co⸗
rum filiis conſeruari diſponim⁹.
Si quis autem horum aut mari
tus forſan aut vxor poſtq̄ꝫ ppter
caſtitatē ex cōſenſu ſoluerint ma
trimoniū inueniatur alias ꝯtra⸗
hēs nuptias aut luxurioſe viuēs
iubemus ſi quidem (ſicuti dictuꝫ
eſt) filii fuerint ex memorato con
iugio: ſup dotem ⁊ ppter nuptias
donationē eis tradi: ⁊ proprieta⸗
tem pene[g] ſubſtātie illius qui cō⸗
uincitur deliquiſſe pſone. Si vō
filii minoris ſint etatis guberna
ri eos ⁊ paſci ab illo parente pre
cipimus qui nihil p̄ſenti legi cō⸗
trarium egerit. Si aūt ambo pa
rētes in huiuſmodi vitio incidāt
tūc vtriuſqꝫ parentis ſubſtantiā
filiis applicari: diſpenſatorē autē
his qui in minori ſunt etate cōſti
tuti ordinari prouidentia compe
tentis iudicis ⁊ alioꝝ quibus hec
ex noſtris legibus ſunt cōmiſſa.
Si aūt filii non ſint vtriuſqꝫ pſo
ne: ſubſtantiā fiſci rōnibus appli
cari: ⁊ eos qui talia deliquerunt
legitimis ſubdi ſuppliciis. Aliter
enim ſeparationē matrimonioꝝ
fieri ex cōſenſu nulla rōne pmitti
mus. ¶ Qd aūt a nobis ſancitū[h]
eſt de his qui expeditionib⁹ ſunt/
⁊ in militiis cōſtituti ſiue milites
ſint/ſiue federati/ſiue ſcholares[i]/
ſiue alii quidam ſub alia quacūqꝫ
militia armata cōſtituti: melius
ordinare pſpeximus: ⁊ iubemus
quātoſcūqꝫ annos in expeditiōe
māſerint ſuſtinere[k] eorū vxores:
lꝫ nō literas nec reſpōſum aliqd
a ſuis maritis ſuſcepint. Si qua
vero ex huiuſmodi mulieribus ſuū maritū audierit eſſe
mortuū: neqꝫ tūc ad alias eam venire nuptias ſinimus
niſi prius acceſſerit mulier aut per ſe aut per ſuos parē⸗
tes aut per aliam quācūqꝫ perſonam ad priores nume⸗
ri chartularios in hm̄oi maritus militabat ⁊ eos ſeu tri
bunū (ſi tamē adeſt) interrogauerit[l] ſi pro veritate mor
tuus eſt eius cōiunx: vt illis ſacris euāgeliis propoſitis
ſub geſtis monumētorū deponāt ſi pro veritate mortu⁹
eſt vir ⁊ poſtq̄ꝫ hec geſta monumentoꝝ confecta mulier
pro ſuo teſtimonio perceperit etiam poſt hoc iubemus
manere eam per vnius anni ſpatium[m]: vt etiā poſt hunc
decurſum liceat legitimas ꝯtrahere nuptias. Si auteꝫ
preter hāc obſeruationē mulier p̄ſumpſerit ad aliud ve
nire mr̄imoniū: ⁊ ipſa ⁊ qui ducit eam vxorē velut adul⸗
teri puniantꝛ. ¶ Si aūt qui ſub geſtis monumētoꝝ cū iu⸗
reiurādo teſtati ſunt cōuincantur etiam falſum poſtea[n]
depoſuiſſe teſtimonium[o]: ipſi quidē de militia denudati
x. auri libraꝝ penam compellantꝛ exoluere illi quem mē⸗
titi ſunt mortuū eſſe. ipſe vero licentiam habeat ſi volue
rit ſuam vxorem recipere. ¶ Si vō ſcholaris fuerit ille
de cuius morte dubitatio eſt a primis ſchole ⁊ actuario:
ſi autem federatus[p] ab optione eius memoratam depo⸗
ſitionem accipere eius vxorem. his obſeruandis ⁊ circa
alios omnes qui in armata militia referuntur.

Denūtiare qs cogitur.

quē teneri ad denūtian⸗
dū: vt hic. et. ff. loca. l. itē
queritur. §. exercitii.

a ¶ Vlciſci. agendo iniu⸗
riarum vt in publico cri
mine. vt. ff. de iniur. l. i. §.
item aut. ⁊ inſtitu. de in⸗
iur. §. patitur.

b ¶ Cōtinentur. i. vt vxor
habeat vſum ⁊ pprieta⸗
tē filii: vt. C. de diuor. con
ſenſu. §. ſi vero filio. Acc.

c ¶ Approbata. qd eſt ge⸗
nerale. in aliis accuſato⸗
ribus: vt. C. de accu. l. fi.

d ¶ Nō abſtinuerit. Nota
primo alicui nuntiandū
vt de offenſa ſatiſfiat vel
deſinat: vt h. et. C. de his
qui latro. l. ii. ⁊. C. de pa.
po. l. iii. ⁊. ff. de ſer. vr. pre
dio. l. quidā iberus. ⁊. C.
de poſtulā. l. puidendū.

e ¶ Matrimonia ſolue⸗
bant. vt. C. de repudi. l. ſi
conſtante.

f ¶ Caſtitatis. etiā ſi ī mo
naſteriū nō intret: vt hic
innuit. de hoc tū plenius
dic vt dixi. s̄. de mona. §.
ſi vero vxorem. Accur.

g ¶ Pene. Philoſophi⸗
cū tēperamentū. nā et ſi⸗
ne fere hꝫ. Azo. ſꝫ hodie
aliter de his bonis diſpo
ni videtꝛ: vt. ī. vt nul. iud.
§. qr vero. collꝛ. ix. q̄ eſt cō
tra. ⁊ facit ad h. ī. de ſan.
epiſ. §. ſi vō conſtat. et. §.
ſpōſalibus. ⁊. ī. eo. §. p̄di
ctis. ⁊. s̄. de nup. §. mino
res. col. iiii. Itē nota hic
cū diu poſtea tradatꝛ ſub
ſtātia qꝫ nō ſtatim qn̄ pa
ter monaſteriū intrat te
netur bona dare filiis.

h ¶ Qd aūt a nobis ſanci
tum. vt. s̄. de nupt. §. no⸗
uimus. vbi de decennio
dixit. ſꝫ antea p ꝯſtanti⸗
nū ſtatutū fuerat q̄driē⸗
niū. vt. C. de repu. l. vxor.

i ¶ Scholares. ordines
ſūt de armata militia: vt
ſequitꝛ. ī. eo. §. ſi vō ſcho⸗
laris. et. s̄. vt neqꝫ miles
neqꝫ fede. ⁊. C. loca. l. fi.

k ¶ Suſtinere. i. expecta⸗
re: ſꝫ certe imo per quin⸗
quēniū tm̄: vt. s̄. de nup.
§. ſed ⁊ captiuitatis. que
eſt ꝯtra. Sol. hic cū eſt in
expeditione. ibi captus
vn̄ ibi p quinquēniū ex⸗
pectatur cōputandum a
tēpore quo cepit dubita
ri vt ibi dicit. ⁊ eſt p hac
ſolutione. ī. e. §. p̄dictis.
in fi. Sed nūquid in qua
cunqꝫ militia ſic obtinet
qd hic dicitꝛ? Rn̄. non pu⸗
to niſi ſit ꝯtra ſaracenos
vel cū principe cōtra ho⸗
ſtes. als ſerua legem an⸗
tiquā. C. de repu. l. vxor.
Sed iure canonū gene⸗
raliter ſeruatur hec autꝛ.

l ¶ Interrogauerit. No⸗
ta interrogari mulierēꝫ
debere ſi hꝫ quem ſcit. ſic
ff. de bo. poſ. l. in bonoꝝ.
⁊ quis or. in bo. poſ. ſer⸗
uetur. l. ii. §. fi.

m ¶ Spatiuꝫ. poſt ſacꝛm
preſtitū vt hic dicit. Sed
videtꝛ qꝫ ſi iam tēpora lu
ctus cucurrerūt qꝫ ſtatiꝫ
die ſequenti pōt nubere.
vt. ff. de infa. l. genero. in
fi. que eſt cōtra. Sol. qdā
dicunt illaꝫ corrigi. Vel
ibi qn̄ certum erat mor⸗
tuum: hic qn̄ dubium: lꝫ
vnus iurauerit cui nō p
oīa creditꝛ. argu. C. de te⸗
ſti. l. iuriſiurandi. Itē qr
ſimpliciter iurat eſt arg.
qꝫ teſtis tenetꝛ dicere cau
ſam ſui dicti: ſed contra⸗
rium verius eſt: vt. s̄. de
teſti. §. et licet. col. vii.

Teſtis cogitꝛ reddere rōnem ſui dicti.

n ¶ Poſtea. id eſt poſtq̄
nupſit etiam poſt annū.
⁊ ſic valuit matrimoniū:
vt. s̄. ibi: ⁊ poſt hoc ⁊c. q̄⸗
re ergo pmittitꝛ viro re⸗
cuperare? Rn̄. qr matri⸗
moniū cōtractum fingitꝛ
fuiſſe nullū lꝫ tenuerit ve
re: vt. s̄. dixit. ibi: et poſt
hoc ⁊c. vel qr hic mulier
a marito. ſ. ſcd̄o ſine pe⸗
na pōt et etiā dꝫ et tenetꝛ
diuertere: vt ita aliena⸗
ta p ſcd̄m mr̄imoniū reci
piatur a marito. ſ. p̄mo.
nam vxor duoꝝ eſſe non
pōt: alioqn diuortii cau
ſam preſtitiſſe videbitur
primo marito ſi a ſecun⸗
do ſe non ſeparauit.

o ¶ Teſtimoniuꝫ. No. er⸗
go qꝫ ſacramētū reuocatꝛ
pretextu periurii ✠ vt. ī.
vt liti. iu. §. ſi quis. in fi. ⁊
C. de rebus credi. l. fi. re⸗
gulariter tamē cōtra. vt
C. de rebus cred. l. ii. ⁊. ff.
de in li. iu. l. fi. ⁊. ff. d re iu
di. l. poſt rem.

p ¶ Si autē federat⁹. hoc
nomē habuiſti. s̄. vt neqꝫ
miles.

✠ Cōcor. c. ī dolo. xxii. q. ii.

† Cōcor. cū hoc. §. ca. in p̄ſētia. extra de ſponſa. ⁊ mr̄imo. ⁊. c. ii. extra de ſecū. nup.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010